

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

1^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 30 Ιουνίου 2020 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Πρόεδρος και Εισηγητής, Αγγελική Πουλοπούλου και Χρήστος Σώκος, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 4-6-2020 κατατεθείσα με Γεν. Αρ. Κατ. Α.Ε.Π.Π. 690/5-6-2020 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....», νομίμως εκπροσωπούμενου.

Κατά της αναθέτουσας αρχής «.....», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Ο προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της με αρ. πρωτ. .... διακήρυξης ανάθεσης δημόσιας σύμβασης έργου για την «.....» με εκτιμώμενη άνευ ΦΠΑ αξία 703.225,81 ευρώ, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ με Μοναδικό ΑΔΑΜ ..... την 20-5-2020 και στο ΕΣΗΔΗΣ ΕΡΓΩΝ με συστημικό α/α .....

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της Προσφυγής κατεβλήθη το κατ' άρ. 5 ΠΔ 39/2017 και άρ. 363 Ν. 4412/2016 παράβολο με αρ. .... και ποσού 3.516,13 ευρώ, φέρει δε την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ».

Αριθμός Απόφασης :793/2020

2. Επειδή, δια της εμπροθέσμως και μετ' εννόμου συμφέροντος ασκούμενης την 4-6-2020 νομίμως υπογεγραμμένης προσφυγής, ο προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της δημοσιευθείσας στο ΚΗΜΔΗΣ την 20-5-2020 (και άρα η προσφυγή είναι εμπρόθεσμη τόσο ως ασκηθείσα εντός των 15 ημερών από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ, ΣτΕ ΕΑ 109/2019, όσο και ως ασκηθείσα εντός 4 ημερών από την από 31-5-2020 δηλούμενη γνώση της προσβαλλομένης, ΣτΕ ΕΑ 56/2020) διακήρυξης δημόσιας έργου, εμπίπτουσας λόγω χρόνου δημοσίευσης στο ΚΗΜΔΗΣ και εκτιμώμενης αξίας της στην αρμοδιότητα της ΑΕΠΠ, επικαλούμενος ότι παρά την ιδιότητα του ως ευλόγως ενδιαφερόμενου για την ανάθεση σε αυτόν οικονομικού φορέα, παρανόμως αποκλείεται και δυσχεραίνεται ουσιωδώς η συμμετοχή του, λόγω προσβαλλομένων όρων της διακήρυξης, ενώ κατ' άλλους προσβαλλόμενους όρους περιορίζεται υπέρμετρα η δυνατότητα εκ μέρους του επιλογής πρώτων υλών, με αποτέλεσμα να βλάπτεται το δικαίωμα του στη διεκδίκηση της ανάθεσης της σύμβασης και να δυσχεραίνεται ουσιωδώς η συμμετοχή, κατ' άλλους δε προσβαλλόμενους όρους βλάπτεται και λόγω ασαφούς πεδίου αυθαίρετης αξιολόγησης. Επιπλέον, σε αντίθεση δε με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας, ο προσφεύγων αναλυτικώς και ανά κάθε επιμέρους λόγο και επιμέρους ισχυρισμό κάθε λόγου του, επεξηγεί ειδικώς το έννομο συμφέρον του. Ειδικότερα, με τον πρώτο λόγο του ο προσφεύγων σχυρίζεται ότι είναι παράνομο και αδικαιολόγητο το κριτήριο επιλογής 22.Δ.β και το οικείο δικαιολογητικό κατακύρωσης, με τον δεύτερο λόγο του, ότι παράνομα η διακήρυξη απαιτεί δια του ΤΕΥΔ δήλωση πλήρωση κριτηρίων επιλογής που αφορούν τεχνικές προδιαγραφές αγαθών και δια των δικαιολογητικών κατακύρωσης απόδειξη αυτών των προδιαγραφών, όροι που επικαλείται ότι αφενός είναι αντιφατικοί και ασαφείς, αφετέρου επί της ουσίας απαιτούν παρανόμως υποβολή τεχνικής προσφοράς στο πλαίσιο διαδικασίας έργου με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή, με τον τρίτο λόγο του βάλλει κατά του κριτηρίου επιλογής 22.Δ.β και του οικείου δικαιολογητικού κατακύρωσης και με τον τέταρτο λόγο του βάλλει κατά ειδικότερων προδιαγραφών και απαιτήσεων πιστοποιήσεων που εξάλλου συνιστούν αντικείμενο συνδρομής και απόδειξης

Αριθμός Απόφασης :793/2020

για την επιλογή του ως αναδόχου, αλλά σε κάθε περίπτωση αφορούν τα υλικά και τις πρώτες ύλες και αγαθά που θα ενσωματωθούν στο έργο.

3. Επειδή, με τις από 15-6-2020 Απόψεις της η αναθέτουσα αιτείται την απόρριψη της προσφυγής. Επιπλέον, με την από 19-6-2020 παρέμβαση της, κατόπιν της από 9-6-2020 κοινοποίησης της προσφυγής σε κάθε ενδιαφερόμενο προς συμμετοχή, η συσταθείσα την 18-6-2020 παρεμβαίνουσα ένωση αιτείται την απόρριψη της προσφυγής, καταρχήν μετ' εννόμου συμφέροντος ως δηλούσα την πρόθεση συμμετοχής της στη διαδικασία, ασχέτως ειδικότερου επιμέρους εννόμου συμφέροντος της επί των ειδικότερων ισχυρισμών της, που είναι κατωτέρω εξεταστέοι. Όλως αλυσιτελώς δε, η παρεμβαίνουσα επικαλείται Αποφάσεις της ΑΕΠΠ, όπου κατόπιν προσφυγής του νυν προσφεύγοντος έχουν ακυρωθεί διακηρύξεις άλλων αναθετουσών αρχών, αποσπάσματα των οποίων ο προσφεύγων επικαλείται προς υποστήριξη ισχυρισμών κατά παρόμοιων όρων που έχουν ήδη ακυρωθεί στο πλαίσιο άλλων διαδικασιών. Τούτο διότι πρώτον, είναι όλως σύνηθες και παραδεκτό, οι προσφεύγοντες να επικαλούνται προηγούμενες Αποφάσεις της ΑΕΠΠ, ενώπιον της ΑΕΠΠ (όπως αντίστοιχα και των δικαστηρίων ενώπιον των δικαστηρίων), προς υποστήριξη ισχυρισμών τους, ιδίως όταν το πραγματικό τους είναι ταυτόσημο και δεύτερον, το πραγματικό γεγονός ότι ταυτόσημοι όροι που έχουν ακυρωθεί στο πλαίσιο άλλων διαδικασιών ιδίου αντικείμενου, ακόμη και προ 2 ετών και ενώ, όπως και ο παρεμβαίνων επικαλείται ότι προς διασφάλιση της διαφάνειας, οι Αποφάσεις της ΑΕΠΠ δημοσιεύονται, οι ίδιοι όροι επιμένουν να εμφανίζονται, είναι αυτό που δικαιολογεί την επανάληψη των ιδίων ισχυρισμών και την επίκληση των ίδιων Αποφάσεων ΑΕΠΠ. Εξάλλου, ο παρεμβαίνων επικαλείται Αποφάσεις της ΑΕΠΠ που εκδόθηκαν επί ταυτόσημων όρων σε διακηρύξεις διαφορετικών αναθετουσών, οι οποίες διακηρύξεις δημοσιεύθηκαν με τους ίδιους, όσον αφορά τους προσβαλλόμενους, όρους και άρα, όλως εύλογα τυγχάνουν επίκλησης οι ad hoc επί των ιδίων όρων Αποφάσεις ΑΕΠΠ. Περαιτέρω, σε αντίθεση με όσα ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται πάντως και παρότι ουδόλως οι εν γένει ισχυρισμοί του άγουν σε οιονδήποτε ορισμένο ισχυρισμό, παρά όλως αορίστως προβάλλονται, σε κάθε περίπτωση και ο ίδιος έχει στραφεί κατά διακηρύξεων ιδίου

Αριθμός Απόφασης :793/2020

αντικειμένου ενώπιον της ΑΕΠΠ, ενώ ο προσφεύγων επικαλείται εξάλλου Αποφάσεις ΑΕΠΠ που έχουν εκδοθεί από περισσότερα, έως και σχεδόν το σύνολο των Κλιμακίων της ΑΕΠΠ. Επιπλέον, πάλι σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του παρεμβαίνοντος, πολλές εκ των Αποφάσεων που ο προσφεύγων επικαλείται έχουν εκδοθεί επί όλως άσχετου αντικειμένου προσφυγών και επί προσφυγών όλως άσχετων προσφευγόντων (όπως η Απόφαση ΑΕΠΠ 39/2017 που αφορά ιατρικά απόβλητα ή η Απόφαση ΑΕΠΠ 7μ 3/2018 που αφορά μετασχηματιστές ενέργειας και εκδόθηκε από την Επταμελή Σύνοψη της ΑΕΠΠ ή η Απόφαση ΑΕΠΠ 744/2018 που αφορά σχολικά γεύματα) και οι οποίες λόγω της ευρείας εφαρμοσιμότητας των πορισμάτων τους τυγχάνουν τακτικά επίκλησης σε όλως άσχετες διαδικασίες από ετερόκλητους προσφεύγοντες. Επιπλέον, ο παρεμβαίνων δεν λαμβάνει υπόψη του ότι οι Αποφάσεις της ΑΕΠΠ συνιστούν διοικητικές πράξεις συλλογικού και όχι μονομελούς οργάνου, με όλα τα μέλη του να έχουν ίση ψήφο, όπως και ότι ο ίδιος μάλιστα έχει ασκήσει προσφυγές εξετασθείσες είτε με το ίδιο πρόσωπο ως εισηγητή (Απόφαση ΑΕΠΠ 118/2017) είτε εξετασθείσες στο ίδιο 1^ο Κλιμάκιο, οι οποίες προσφυγές του έγιναν δεκτές (Απόφαση ΑΕΠΠ 971/2018), όπως και ότι το ίδιο 1^ο Κλιμάκιο, με τον ίδιο μάλιστα εισηγητή, ο οποίος πέραν από προσφυγές κατά διακηρύξεων για χλοοτάπητες έχει εκτελέσει καθήκοντα εισηγητή σε περίπου 350 υποθέσεις έως σήμερα επί πλήθους αντικειμένων, έχει δεχθεί τις προσφυγές και άλλων προσφευγόντων πλην του νυν προσφεύγοντος κατά διακηρύξεων με παράνομους όρους, οι οποίες διακηρύξεις ακυρώθηκαν, βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 957/2018, οι δε εκ του παρεμβαίνοντος επικαλούμενες Αποφάσεις ΑΕΠΠ 910-911/2018, 1167-1168-1169/2018 και 187-188//2020, αφορούν προσφυγές και άλλων οικονομικών φορέων και συγκεκριμένα τριών διαφορετικών έναντι του προσφεύγοντος, ενώ οι Αποφάσεις ΑΕΠΠ 187-188/2020 δεν αφορούσαν χλοοτάπητες, αλλά όργανα παιδικών χαρών. Συνεπώς, ουδεμία μεροληψία κατά της παρεμβαίνουσας ένωσης ή μελών της ή υπέρ του νυν προσφεύγοντος προκύπτει και τούτο, ακόμη και αν υποτεθεί ότι αυτό είναι το αντικείμενο των αόριστων ισχυρισμών του προσφεύγοντος. Ο δε προκείμενος διαγωνισμός έχει ήδη ακυρωθεί 2 φορές, την πρώτη φορά με Απόφαση του 6^{ου} Κλιμακίου ΑΕΠΠ (Απόφαση

Αριθμός Απόφασης :793/2020

ΑΕΠΠ 1172/2018) και τη δεύτερη φορά με Απόφαση του 2^{ου} Κλιμακίου ΑΕΠΠ (Αποφάσεις ΑΕΠΠ 605-606/2019, κατόπιν προσφυγής και του νυν προσφεύγοντος και έτερου οικονομικού φορέα). Περαιτέρω, αφενός αβασίμως ο παρεμβαίνων αναφέρει ότι εκ των δημοσιευμένων διαδικτυακά ανωνυμοποιημένων Αποφάσεων ΑΕΠΠ προκύπτει το όνομα του προσφεύγοντος σε αυτές, χωρίς όμως ομοίως να προκύπτει ότι ο παρεμβαίνων έχει αποτελέσει διάδικο σε αυτές και άρα, του κοινοποιήθηκαν αυτούσιες οι Αποφάσεις, ώστε να γνωρίζει ότι αφορούσαν προσφυγές του νυν προσφεύγοντος, ο προσφεύγων έχει κατά τα αρχεία της ΑΕΠΠ επιτύχει την ακύρωση διακηρύξεων κατόπιν προσφυγών του ενώπιον του συνόλου των Κλιμακίων της ΑΕΠΠ. Επιπλέον, πάλι σε αντίθεση με όσα ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται, ο προσφεύγων επικαλείται στην προσφυγή του και νομολογία δικαστηρίων και νομολογία λοιπών Κλιμακίων της ΑΕΠΠ, προ και μετά της από Σεπτέμβριο 2018 ανασυγκρότησης τους, ενώ εξάλλου επικαλείται και προς υποστήριξη των ειδικότερων ισχυρισμών του κατά των όρων της συγκεκριμένης διακήρυξης τις Αποφάσεις ΑΕΠΠ 1040/2018 (3^ο Κλιμ.), 1019/2019 (7^ο Κλιμ.), 914-915/2018 (2^ο Κλιμ.) και 583/2020 (5^ο Κλιμ.). Ακόμη, η παρεμβαίνουσα αβασίμως επικαλείται αδυναμία της ΑΕΠΠ να εκφέρει ουσιαστικές κρίσεις επί όρων διακήρυξης σε έναν, κατά την παρεμβαίνουσα ιδιαίτερα εξειδικευμένο τομέα των δημοσίων συμβάσεων, ενώ ο νομοθέτης έχει εμπιστευθεί στην ΑΕΠΠ, όπως ήδη προκύπτει από άνω των 4.000 Αποφάσεων που αυτή έχει εκδώσει, την εξέταση του συνόλου των προδικαστικών προσφυγών σε κάθε είδους διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης και σύμβασης παραχώρησης, άνω των 60.000,00 ευρώ εκτιμώμενης αξίας άνευ ΦΠΑ και δη, επί τω τέλει ουσιαστικής κρίσης και ιδίως σύμπτυξης σταθερής και συνεκτικής νομολογίας στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων, προς επαύξηση και της ασφάλειας δικαίου (βλ. Αιτιολογική Έκθεση Ν. 4412/2016, Βιβλίο IV), μεταξύ άλλων και κρίσης επί όρων διακηρύξεων, το αντικείμενο των οποίων εκτείνεται σε κάθε είδους πεδίο, από ιατροτεχνολογικά μέσα έως μείζονος εθνικής σημασίας δημόσια έργα κάθε κατηγορίας και από εξειδικευμένες τεχνολογικές και επιστημονικές υπηρεσίες και μελέτες έως κρίσιμες ενεργειακές υποδομές της χώρας, σε κάθε δε περίπτωση πεδία πολύ συνθετότερα από την κατασκευή

Αριθμός Απόφασης :793/2020

ενός έργου αντικατάστασης ενός συνθετικού χλοοτάπητα κάτω των ορίων και αξίας 703.225,81 ευρώ άνευ ΦΠΑ, όπως το προκείμενο. Αντίθετα, οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας ισοδυναμούν με αμφισβήτηση της κατά νόμο κατοχυρωμένης και νομικά αναγνωρισμένης, αρμοδιότητας και τεχνογνωσίας της ΑΕΠΠ να κρίνει ακριβώς επί διαφορών όπως η προκείμενη και δη, κατ' αμφισβήτηση, αόριστη και αναδρομική, των κριθέντων σε Αποφάσεις της και σταθερή και παγία νομολογία των Κλιμακίων της, κατά τα τελευταία 2 και πλέον έτη. Επιπλέον, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας ένωσης, ο προσφεύγων είναι εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ στη 2^η τάξη Οδοποιίας, Οικοδομικών και Υδραυλικών και 1^η τάξη Πρασίνου και άρα, πληροί μόνος του το σύνολο των κατά τη διακήρυξη απαιτούμενων κατηγοριών και τάξεων, που αφορούν Α1 τάξη ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ, 1^η τάξη ΠΡΑΣΙΝΟΥ και Α2 τάξη ΟΔΟΠΟΙΑΣ και επομένως, κατά την ίδια τη διακήρυξη και τις απαιτήσεις της θεμελιώνει δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία, χωρίς ουδόλως να προκύπτει εξαρχής έλλειψη δυνατότητας του να μετάσχει σε αυτή και άρα, αβασίμως η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι δεν διαθέτει την απαιτούμενη κατά νόμο εμπειρία (που εξάλλου, αποτυπώνεται και δια της κατάταξης σε κατηγορίες και τάξεις ΜΕΕΠ) ώστε να μετάσχει στη διαδικασία για το συγκεκριμένο έργο, βάσει των κατηγοριών και των τάξεων αυτού, που εξάλλου (Α1 Οικοδομικών, 1^η Πρασίνου και Α2 Οδοποιίας) και τούτο, αδιαφόρως ότι τα μέλη της παρεμβαίνουσας ένωσης πληρούν μόνο κατά συνδυασμό τις απαιτούμενες κατηγορίες και τάξεις της διακήρυξης και ο κατά την παρέμβαση ηγέτης της παρεμβαίνουσας ένωσης δεν είναι καν εγγεγραμμένος στην κατηγορία οικοδομικών και οδοποιίας και άρα δεν θα δύνατο να μετάσχει στην προκείμενη διαδικασία μεμονωμένα, παρόλο που ως βάση του εννόμου συμφέροντος της παρεμβαίνουσας ένωσης για την άσκηση της παρέμβασης τυγχάνει επίκλησης η ειδική τεχνογνωσία ειδικώς του ως άνω ηγετικού της μέλους. Περαιτέρω, ουδόλως προκύπτει και αορίστως τυγχάνει επίκλησης ο κατά την παρεμβαίνουσα, παραπλανητικός χαρακτήρας της προσφυγής, παρότι ο προσφεύγων, όπως και η παρεμβαίνουσα συνομολογεί, αιτείται την ακύρωση συγκεκριμένων όρων της διακήρυξης, ως και της διακήρυξης στο σύνολο της, τα δε ελατήρια και επιχειρηματικά κίνητρα του εκάστοτε προσφεύγοντος είναι

Αριθμός Απόφασης :793/2020

αδιάφορα για την ΑΕΠΠ, αφού το δικαίωμα προδικαστικής προστασίας κατά το ΒΙΒΛΙΟ IV Ν. 4412/2016 κατοχυρώνεται υπέρ οιαδήποτε ενδιαφερομένου να μετάσχει και να αναλάβει δημόσια σύμβαση και η αρμοδιότητα της ΑΕΠΠ, κατ' άρ. 345-346, 360 και 367 Ν. 4412/2016 ασκείται μόνο ως έλεγχος επί της νομιμότητας των προσβαλλόμενων όρων κατά των οποίων στρέφεται έκαστη προσφυγή δια ορισμένων ισχυρισμών αυτής. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα επικαλείται ότι ο σκοπός του προσφεύγοντος είναι να επαναπροκηρυχθεί η διαδικασία, ώστε να μην περιλαμβάνει κριτήρια ποιοτικής αξιολόγησης, ώστε η αναδοχή να λάβει χώρα με βάση τη χαμηλότερη τιμή, παρότι όμως το προκείμενο κριτήριο ανάθεσης είναι ακριβώς η χαμηλότερη τιμή, ενώ οι ειδικότεροι εξάλλου ισχυρισμοί του κατά συγκεκριμένων κριτηρίων επιλογής είναι επιμέρους εξεταστέοι βάσει του περιεχομένου των προσβαλλόμενων όρων. Εξάλλου, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του παρεμβαίνοντος περί απαραδέκτου λόγω αλυσιτέλειας της προσφυγής, ουδόλως προκύπτει οιαδήποτε αδυναμία και δη, βεβαία και αποδεδειγμένη, εκ μέρους του προσφεύγοντος να προσκομίσει δέσμευση κατασκευαστή για διάθεση επιβλέποντα ούτε προκύπτει εκ μόνου του λόγου ότι περιέγραψε τον εαυτό του ως εργολάβο και προμηθευτή-εγκαταστάτη χλοοταπήτων που έχει εκτελέσει σειρά έργων και προμηθειών, συνομολόγηση απειρίας του στην προμήθεια και τοποθέτηση ηλεκτρονικού εξοπλισμού, εργασία που αφορά 23.000,00 ευρώ, ήτοι 4,4% της προ ΓΕ, ΟΕ, ΦΠΑ, απροβλέπτων και αναθεώρησης, συνολικής αξίας της σύμβασης και η οποία δεν συγκροτεί καν κατηγορία και τάξη ΜΕΕΠ, λόγω του χαμηλού της επιμέρους προϋπολογισμού, στο πλαίσιο της προκείμενης διαδικασίας, πολλώ δε μάλλον αφού δύναται να στηριχθεί σε ικανότητες τρίτων, κατά τον όρο 22.ΣΤ επί του οικείου κριτηρίου επιλογής 22.Δ.3, που αφορά μία σύμβαση προμήθειας και τοποθέτησης εν γένει κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης και δορυφορικού προγραμματιστή άρδευσης. Ομοίως, αλυσιτελώς η αναθέτουσα και η παρεμβαίνουσα ισχυρίζονται ότι το προϊόν που ο προσφεύγων αναφέρει ότι δύναται να διαθέσει στην εκτέλεση δεν πληροί τις προδιαγραφές της διακήρυξης διότι πρώτον, ούτως ή άλλως πρόκειται για διαδικασία ανάθεσης σύμβασης έργου και άρα, ουδόλως οι προσφέροντες οφείλουν να διαθέτουν εκ των προτέρων αγαθό που πληροί τις

Αριθμός Απόφασης :793/2020

τεχνικές προδιαγραφές, βλ. και παρακάτω επί δεύτερου λόγου της προσφυγής, δεύτερον, ούτως ή άλλως, ο προσφεύγων ανέφερε ότι δύναται να διαθέσει αυτό μεταξύ άλλων, αναφέροντας αυτό ενδεικτικά και όχι ότι είναι το μόνο που μπορεί να διαθέτει, περαιτέρω όμως επικαλούμενος με ειδικό τρόπο, ότι προσβάλλει τους προκείμενους όρους μεταξύ άλλων και διότι περιορίζουν υπέρμετρα τον δυνητικό κύκλο προμηθευτών του και δυνητικών προς χρήση υλικών και δη, αναγκάζοντας τον προώρως να δεσμευθεί σε υλικά και παραγωγούς και δη, παραγωγούς και υλικά με συγκεκριμένες ήδη συντρέχουσες πιστοποιήσεις, ελέγχου και αποδεικνυόμενες προδιαγραφές και τρίτον και προεχόντως, ουδόλως η μη προσβολή συγκεκριμένου εκ περισσοτέρων όρων που αποκλείουν τον προσφεύγοντα, αναιρεί το έννομο συμφέρον προσβολής λοιπών όρων που τον αποκλείουν και σε κάθε περίπτωση δυσχεραίνουν υπέρμετρα τη συμμετοχή του. Προς τούτο δε, ομοίως αλυσιτελώς η αναθέτουσα και η παρεμβαίνουσα επικαλούνται και ότι ο προσφεύγων δεν προσέβαλε και τον όρο 22.Δ.δ και 23.6 περί βεβαίωσης δέσμευσης του κατασκευαστή για διάθεση ενός ατόμου για την επίβλεψη των εργασιών και τούτο, διότι, όπως ήδη προαναφέρθηκε, η μη προσβολή μεμονωμένου όρου που συνέχεται με άλλους προσβαλλόμενους όρους δεν συνιστά αποδοχή των ρητά προσβαλλόμενων όρων, άλλωστε, η αναθέτουσα, εφόσον κατ' αποδοχή της προσφυγής κριθεί ότι συγκεκριμένοι όροι είναι ακυρωτέροι, οφείλει η ίδια να ακυρώσει περαιτέρω ή να μη συμπεριλάβει σε τυχόν επαναπροκήρυξη και κάθε αναγκαία συνεχόμενο με τους ακυρωθέντες, έτερο όρο. Εξάλλου (Απόφαση ΑΕΠΠ 126/2017), σε περίπτωση που κάποιος προτίθεται να στραφεί κατά όρων διακήρυξης, θεωρώντας ότι την καθιστούν πλημμελή, θα πρέπει να επικαλεσθεί και να αποδείξει τη συγκεκριμένη ζημία που υφίσταται από τον όρο τον οποίο θεωρεί μη νόμιμο και όχι σύμφωνο με τη νομοθεσία που διέπει τους διαγωνισμούς των δημοσίων συμβάσεων και όχι να αποδείξει ότι πληροί κάθε έναν εξ όλων των υπολοίπων όρων, εν προκειμένω δε, ο προσφεύγων (Απόφαση ΑΕΠΠ 1311/2019) στοιχειοθετεί το έννομο συμφέρον της στο γεγονός ότι συνιστά οικονομικό φορέα που δραστηριοποιείται στην οικεία αγορά, με αποτέλεσμα να έχει ενεργό ενδιαφέρον για την υποβολή προσφοράς στον υπόψη διαγωνισμό, όπως και δικαίωμα

Αριθμός Απόφασης :793/2020

συμμετοχής σε αυτόν, δικαίωμα το οποίο, ως ισχυρίζεται, κωλύεται εκ του ως άνω προσβαλλόμενου όρου, στο μέτρο που ενσωματώνει περιοριστικές και απρόσφορες απαιτήσεις, που ουδένα σκοπό εξυπηρετούν, αντιθέτως περιορίζουν την ανάπτυξη του ανταγωνισμού στο πλαίσιο τήρησης της αρχής favor participationis. Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 παρ. 1 και 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 το δικαίωμα προδικαστικής προσφυγής επιφυλάσσεται σε όποιον έχει εν γένει συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση, συνεπώς και σε όποιον έχει ενδιαφέρον για συμμετοχή σε διαγωνισμό, όπερ μεθερμηνευόμενο στην περίπτωση της προσβολής όρου διακήρυξης καλύπτει και όποιον προτίθεται μεν να υποβάλει προσφορά πλην όμως η μη νομιμότητα ή η ασάφεια των όρων αυτής ενδέχεται να οδηγήσουν στον αποκλεισμό του, άρα και στην ατελέσφορη υποβολή προσφοράς ή σε συμμετοχή του σε διαδικασία παραβιάζουσα τις αρχές της ισότητας, της διαφάνειας και ιδίως του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, με συνέπεια να διακινδυνεύονται τα συμφέροντα του στην ανάθεση της σύμβασης. Επιπλέον, ο προσφεύγων κατά τον δεύτερο λόγο του αιτείται την ακύρωση κάθε απαίτησης για εκ των προτέρων επιλογή και απόδειξη προδιαγραφών του υλικού του χλοοτάπητα, ρητά επικαλούμενος ότι θα έπρεπε να δύναται να το προσδιορίσει και να αποδείξει τις προδιαγραφές του κατά την εκτέλεση και άρα, προσβάλλοντας εν όλω κάθε απαίτηση απόδειξης προς επιλογή αναδόχου τεχνικών προδιαγραφών του τάπητα, προδήλως δεν αποδέχεται την απαίτηση για κατοχή και απόδειξη προδιαγραφών επί συγκεκριμένου υλικού στο πλαίσιο της ανάθεσης της σύμβασης, τόσο κατά την προσφορά, όσο και με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Σε κάθε περίπτωση, ο ενδιαφερόμενος να του ανατεθεί η σύμβαση, ο οποίος δεν δύναται να συμμετάσχει στον διαγωνισμό διατηρεί έννομο συμφέρον προσφυγής κατά της διακήρυξης εφόσον προβάλλει ότι αυτή περιλαμβάνει όρο που, κατά τους ισχυρισμούς του, αποκλείει παρανόμως την συμμετοχή του στον διαγωνισμό (ΕΑ ΣΤΕ 31/2019, βλ ΣΤΕ 4606/2012, 1987/2011, 4039, 1650/2009, 2982/2008). Δεν απαιτείται να αποδεικνύει όλες τις προϋποθέσεις της διακήρυξης που συνδέονται με την θεμελίωση του δικαιώματος συμμετοχής του στον διαγωνισμό, καθώς προς τούτο αρκεί, κατ' αρχήν, η επίκληση της ιδιότητας του ενδιαφερομένου και

Αριθμός Απόφασης :793/2020

δυνάμενου προς συμμετοχή στον διαγωνισμό, ως αυτή απορρέει από το γεγονός ότι δραστηριοποιείται επαγγελματικά στο αντικείμενο της δημοπρατούμενης σύμβασης. Εξάλλου, για την θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος και της κατ' άρθρα 346 και 360 παρ 1 Ν 4412/2016, βλάβης για την προσβολή όρων της διακήρυξης δεν απαιτείται η επίκληση, πολλώ δε μάλλον η απόδειξη, πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής και των τεχνικών προδιαγραφών που συνδέονται με το δικαίωμα συμμετοχής, απαίτηση η οποία συνδέεται με επόμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, η δε απόδειξή της κατά το παρόν στάδιο προσβολής των όρων της διακήρυξης θα συνεπαγόταν περιπλοκές και δυσχέρειες στην επιδιωκόμενη προδικαστική προστασία (βλ. Διοικ Εφ Πατρών Ν25/2019, σκ 10, βλ και ΑΕΠΠ/3ο Κλιμάκιο 534/2019, σκ 14) και τούτο ακόμη και αν υποτίθετο ότι πρόκειται για διαδικασία ανάθεσης σύμβασης προμήθειας με αντικείμενο ακριβώς την πώληση συγκεκριμένου αγαθού και όχι έργου, όπως εν προκειμένω, όπου η προαπόδειξη τεχνικών προδιαγραφών υλικών, βλ. και κατωτέρω, ουδόλως συνιστά παραδεκτό μέρος ούτε καν της ίδιας της διαγωνιστικής διαδικασίας. Άρα, οι περί ελλείψεως εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος και αλυσιτέλειας της προσφυγής, ισχυρισμοί της αναθέτουσας και της παρεμβαίνουσας, είναι στο σύνολο τους απορριπτέοι. Επομένως, η προσφυγή και η παρέμβαση πρέπει να γίνουν τυπικά δεκτές και να εξετασθούν περαιτέρω κατ' ουσία.

4. Επειδή, όσον αφορά τον πρώτο λόγο της προσφυγής, προκύπτει ότι ο όρος 22.Δ της διακήρυξης θεσπίζει τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής «22.Δ. Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα: Τόσο οι ημεδαποί όσο και οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν: ... (β) Ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας συναφές με το αντικείμενο του διαγωνισμού , κατά τη διάρκεια των πέντε (5) τελευταίων ετών (2015 – 2016 - 2017-2018-2019) και να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον: ... 2. τρεις (3) συμβάσεις κατασκευής αρδευτικών και αποστραγγιστικών δικτύων και υπόβασης σε γήπεδο κανονικών διαστάσεων και, ... Ως εργασίες αποστράγγισης θεωρούνται υπόγεια δίκτυα κατασκευασμένα εντός των ορίων γηπέδων που σκοπό έχουν την αποστράγγιση του αγωνιστικού χώρου των γηπέδων και όχι κατασκευές για την συλλογή του νερού επιφανειών

Αριθμός Απόφασης :793/2020

πέριξ του γηπέδου (πχ περιμετρικό κανάλι συλλογής νερού στίβου ή χωμάτων επιφανειών κ.λπ.)», ενώ ο όρος 23.6 περί των δικαιολογητικών οριστικής απόδειξης του όρου 22.Δ ορίζει ότι «Για το 22.Δ (β): Καταλόγο με τα κυριότερα, συναφή με το αντικείμενο του διαγωνισμού, έργα /εργασίες/προμήθειες που έχουν εκτελέσει οι συμμετέχοντες για το Δημόσιο ή Ιδιωτικό τομέα κατά τα πέντε (5) τελευταία έτη (2015, 2016, 2017, 2018 και 2019), στον οποίον θα αναγράφονται οι τίτλοι των έργων/ εργασιών, ο φορέας και το συμβατικό ποσόν. Οι εργασίες θα πρέπει να αποδεικνύουν εμπειρία σε: ... 2. τρεις (3) συμβάσεις κατασκευής αρδευτικών και αποστραγγιστικών δικτύων και υπόβασης σε γήπεδο κανονικών διαστάσεων ... Ως εργασίες αποστράγγισης θεωρούνται υπόγεια δίκτυα κατασκευασμένα εντός των ορίων γηπέδων που σκοπό έχουν την αποστράγγιση του αγωνιστικού χώρου των γηπέδων και όχι κατασκευές για την συλλογή του νερού επιφανειών πέριξ του γηπέδου (πχ περιμετρικό κανάλι συλλογής νερού στίβου ή χωμάτων επιφανειών κ.λπ.)». Επομένως, απαιτείται ως προσόν προηγούμενης εμπειρίας εντός των ως άνω ετών, ο προσφέρων να έχει ειδικώς εκτελέσει 3 συμβάσεις με το συγκεκριμένο αντικείμενο της κατασκευής αρδευτικών και αποστραγγιστικών δικτύων σε γήπεδο κανονικών διαστάσεων, με τον επιπλέον περιορισμό ότι δεν αρκεί κάθε εν γένει αποσταγγιστικό έργο σε δίκτυο, αλλά ειδικώς με υπόγειο δίκτυο εντός των ορίων του γηπέδου, αποκλειομένων ρητά τεχνικών κατασκευής με δίκτυο συλλογής στην περίμετρο του γηπέδου. Δηλαδή, θεσπίζεται όχι μόνο ειδική απαίτηση προηγούμενης εμπειρίας, πέραν της κατά τον όρο 23.4.α απαίτησης Α1 τάξης στην κατηγορία ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ, 1^η τάξης στην κατηγορία έργων ΠΡΑΣΙΝΟΥ και Α2 τάξης στην κατηγορία ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ, αλλά αυτή πρέπει ειδικώς να αφορά υδραυλικά έργα και συγκεκριμένα, αποστράγγισης και μάλιστα, όχι ειδικώς εξωτερικών χώρων, πλατειών, πάρκων ή εν γένει χώρων πρασίνου ή ανοικτών χώρων, αλλά γηπέδων και επιπλέον τούτου, δεν αρκεί να αφορά τέτοιο αντικείμενο, αλλά συγκεκριμένα να περιλαμβάνει την αποστράγγιση μέσω του εσωτερικού χώρου του γηπέδου και όχι της περιμέτρου αυτού. Ουδόλως δε προκύπτει ότι ο ως άνω ειδικώς επιτασσόμενος εκ της διακήρυξης τρόπος εκτέλεσης των προηγούμενων συμβάσεων ανάγεται σε κάποια ιδιάζουσα τεχνική και αφορά κάποια ειδική τεχνογνωσία, η οποία

Αριθμός Απόφασης :793/2020

ουσιωδώς διαφέρει από την απαιτούμενη για την κατασκευή περιμετρικής αποστράγγισης, οικεία τεχνογνωσία υδραυλικού έργου αποστράγγισης ομβρίων, ώστε να τεθεί ως επί ποινή αποκλεισμού όρος και δη, για οικονομικούς φορείς ήδη ανήκοντες στην κατάλληλη τάξη στην κατηγορία υδραυλικών έργων, μια κοινή εργασία των οποίων η νυν ζητούμενη στο πλαίσιο της υπό ανάθεση σύμβασης και ήδη διαθέτουν προηγούμενες συμβάσεις σε αποστραγγιστικά έργα επί γηπέδων, όπως επικαλείται ότι διαθέτει ο προσφεύγων. Περαιτέρω, τα ανωτέρω συντρέχουν στο πλαίσιο μιας διαδικασίας, στην οποία μπορεί να μετάσχει οικονομικός φορέας που δεν είναι καν εγγεγραμμένος στην κατηγορία υδραυλικών έργων, αφού αυτή δεν συνιστά κατηγορία, κατ' άρ. 76 Ν. 4412/2016, της υπό ανάθεση σύμβασης, με αποτέλεσμα οι ζητούμενες κατηγορίες ΜΕΕΠ να αντιφάσκουν με την παραπάνω απαίτηση προηγούμενης εμπειρίας, που εμμέσως επιβάλλουν εγγραφή και στην κατηγορία των υδραυλικών έργων, παρότι αυτή δεν επιβάλλεται ως κριτήριο καταλληλότητας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας (πρβλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 413 και 418/2018). Έχει κριθεί (ΕΑ ΣτΕ 408/2011, 718/2012) ότι από τις διατάξεις του ω. 3669/2008, περί Μ.Ε.ΕΠ., που εξακολουθούν να ισχύουν, αλλά και από το λόγο υπάρξεως του ΜΕΕΠ, προκύπτει ότι η εγγραφή εργοληπτικής επιχειρήσεως σε τάξη και κατηγορία έργων του ΜΕΕΠ δημιουργεί, κατ' αρχήν, τεκμήριο ικανότητάς της για την ανάληψη αντιστοίχων έργων. Και ναι μεν, προκειμένου για έργα με ιδιαίτερο χαρακτήρα, δηλαδή έργα μη συνήθους είδους ή πολύπλοκα, είναι, κατά νόμο, δυνατόν να προστίθενται, κατ' εξαίρεση, στην οικεία διακήρυξη και ιδιαίτεροι όροι, προσαρμοσμένοι στην, κατά την ως άνω έννοια, ιδιαιτερότητα του έργου, η προσθήκη, όμως, των όρων αυτών πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς, με αναφορά των συγκεκριμένων λόγων για τους οποίους το έργο δεν μπορεί να αναληφθεί, εν όλω ή εν μέρει, από οποιαδήποτε εργοληπτική επιχείρηση, εγγεγραμμένη στην αντίστοιχη τάξη και κατηγορία έργων του ΜΕΕΠ. Εν πάση δε περίπτωση απαιτείται να τηρείται η αναλογία μεταξύ του επιδιωκόμενου με μία τέτοια πρόσθετη απαίτηση σκοπού και των μέσων που χρησιμοποιούνται για την επίτευξή του, ώστε να διαφυλάσσεται και ο χαρακτήρας του διαγωνισμού ως ανοικτού (πρβλ. Δ.Ε.Ε. απόφαση της 16.12.2008 επί της

Αριθμός Απόφασης :793/2020

υποθέσεως C-213/07, σκ, 47-48 Ε.Α 143/2010). Με άλλα λόγια, η αναθέτουσα αρχή κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας για την θέσπιση κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, ειδικά για τους διαγωνισμούς για την σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων που διενεργούνται με την ανοιχτή διαδικασία, δεν μπορεί να μην λαμβάνει υπόψη της τις προϋποθέσεις και τους όρους που οι διατάξεις περί ΜΕΕΠ θέτουν για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις, προκειμένου να δικαιούνται να συμμετέχουν στους οικείους διαγωνισμούς, η υπέρβαση των οποίων θα πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς και να είναι ανάλογη με τη σημασία της οικείας σύμβασης, υπό την έννοια ότι πρέπει να αποτελεί μια αντικειμενική ένδειξη ως προς την ύπαρξη οικονομικής επάρκειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, χωρίς ωστόσο να βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς τον σκοπό αυτό. Και μπορεί, πράγματι, μετά την τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 76 με το άρθρο 119 του ν. 4472/2017 (Α΄74 ο καθορισμός των κριτηρίων επιλογής να έχει αποσυνδεθεί από την εγγραφή και κατάταξη σε τάξεις του ΜΕΕΠ, καθώς οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας πληροί τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 75 του ν. 4412/2016, όπως αυτά εξειδικεύονται από την αναθέτουσα αρχή στα έγγραφα της εκάστοτε υπό ανάθεση σύμβασης, μπορεί να συμμετέχει σε διαγωνισμούς για την σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων, ανεξάρτητα από την εγγραφή και κατάταξή του σε συγκεκριμένες διατάξεις του ΜΕΕΠ, ωστόσο, ούτε η διάταξη του άρθρου 76 παρ 1 περ β΄ περί δικαιώματος συμμετοχής των καταταγέντων στις κατηγορίες έργων του Μ.ΕΕΠ. ρητώς καταργήθηκε, ούτε καταργήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 76 παρ 3 περ α΄ και β΄ περί των καλούμενων τάξεων του Μ.Ε.ΕΠ με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ούτε και, κυρίως, δεν καταργήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 80-110 του Ν. 3669/2008 περί Μ.Ε.ΕΠ. Συνακόλουθα, η αποσύνδεση των κριτηρίων επιλογής με την κατάταξη σε τάξεις του Μ.Ε.ΕΠ. έχει το νόημα ότι οι απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, καθώς και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας καθορίζονται καταρχάς περιγραφικά, χωρίς παραπομπή σε τάξεις/πτυχία του ΜΕΕΠ ή βαθμίδες/κατηγορίες του ΜΕΚ, αλλά με βάση τα αναφερόμενα στο άρθρο 75 του Ν. 4412/2016 κριτήρια, στο πλαίσιο της τήρησης των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης, όμως, οι απαιτήσεις αυτές δεν πρέπει να

Αριθμός Απόφασης :793/2020

υπερβαίνουν τις απαιτήσεις της αντίστοιχης τάξης του ΜΕΕΠ, εκτός αν τούτο αιτιολογείται ειδικώς στα έγγραφα της σύμβασης και είναι ανάλογες με τη σημασία της οικείας σύμβασης, υπό την έννοια ότι αποτελούν μια αντικειμενική ένδειξη ως προς την ύπαρξη οικονομικής επάρκειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, χωρίς να βαίνουν πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς τον σκοπό αυτό. Αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή, δηλαδή ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να θέτει κριτήρια ποιοτικής επιλογής που θα υπέρβαιναν τις απαιτήσεις της αντίστοιχης τάξης του ΜΕΕΠ, μολονότι το δημοπρατούμενο έργο δεν παρουσιάζει χρηματοδοτικές ανάγκες και κατασκευαστικές ιδιαιτερότητες και ιδιομορφίες που θα δικαιολογούσαν αυξημένη χρηματοοικονομική επάρκεια και τεχνική εμπειρία, γνώση και επιπλέον τεχνικό εξοπλισμό εκ μέρους του διαγωνιζόμενου, θα οδηγούσε στο αντίθετο αποτέλεσμα από αυτό που διώκει η νέα παρ. 4 του άρθρου 76 του Ν. 4412/2016, δηλαδή θα οδηγούσε στον περιορισμό του κύκλου των ανταγωνιζομένων επιχειρήσεων, τον οποίο συνεπάγεται η θέσπιση αναιτιολόγητα αυξημένων κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, καθώς και στον έμμεσο προσδιορισμό συγκεκριμένων εργοληπτικών επιχειρήσεων, οι οποίες, μόνες αυτές, κατά περιορισμό του ανταγωνισμού στο οικείο πεδίο, δύνανται να αναλάβουν το έργο» (βλ κατά λέξη ΑΕΠΠ/2ο Κλιμάκιο 605-606/2019, σκ 46, βλ επίσης ΑΕΠΠ/5ο Κλιμάκιο 1090/2018, σκ 37, ΑΕΠΠ/4ο Κλιμάκιο 613/2018, σκ 32, ΑΕΠΠ/2ο Κλιμάκιο 418/2018, σκ 12). Πέραν όμως των ανωτέρω, ουδόλως δικαιολογείται γιατί εν προκειμένω δεν αρκεί η εν γένει εμπειρία σε υδραυλικά έργα ή έργα αποστράγγισης ανοικτών χώρων ή ακόμη και έργα αποστράγγισης γηπέδων, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι τα γήπεδα φέρουν ιδιαιτερότητες ως ανοικτός χώρος που συνιστά αντικείμενο αποστράγγισης, αλλά ειδικώς απαιτείται να έχει ακολουθηθεί ο συγκεκριμένος τρόπος κατασκευής αποστραγγιστικού δικτύου που αναφέρεται στην ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ και σε τι ακριβώς διαφοροποιείται και δη σημαντικά, ώστε να δικαιολογείται μια τέτοια απαίτηση, αυτή ως προς την απαιτούμενη κατασκευαστική τεχνογνωσία σε σχέση με την κατασκευή ενός ίδιου αποστραγγιστικού δικτύου, όπου απλώς οι δίοδοι αποστράγγισης δεν θα τεθούν στο κέντρο, αλλά στην περίμετρο του γηπέδου. Περαιτέρω, αλυσιτελώς η αναθέτουσα αναλύει το ενδεδειγμένο της

Αριθμός Απόφασης :793/2020

τεχνικής μεθόδου αποστράγγισης που επέλεξε για την εκτέλεση της σύμβασης, καθώς ο προσφεύγων, όπως ρητά αναφέρει στο δικόγραφο της προσφυγής του, δεν αμφισβητεί την τεχνική περιγραφή και τις προδιαγραφές του υπό ανάθεση έργου, αλλά το κριτήριο επιλογής προηγούμενης εμπειρίας ειδικώς σε έργα ομβρίων επί γηπέδων και συγκεκριμένα με απορροή από την επιφάνεια και όχι την περίμετρο του γηπέδου. Σημειωτέον, ότι η κάθετη απορροή έχει τη λογική επιτόπιας απορρόφησης του ύδατος, αντί της δια κλίσεως στο έδαφος κύλισης του περιμετρικά ώστε να απορροφηθεί από περιμετρικά κανάλια. Πλην όμως εν προκειμένω, κατά το ίδιο το συνημμένο στη διακήρυξη σχέδιο αποστραγγιστικού συστήματος προβλέπονται κλίσεις, όπως εξάλλου αναφέρεται και στο σημ. 2.1 της ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ της διακήρυξης, που αναφέρει ότι η αποστράγγιση θα λαμβάνει χώρα με κύλιση των υδάτων από την κάθετη απορροή μέσω του υπό κλίση χάνδακα προς τον εξωτερικό συλλεκτήριο αγωγό και το αποχετευτικό δίκτυο, ενώ εξάλλου ρητά αναφέρεται ότι υπάρχει και περιμετρικό κανάλι απορροής ομβρίων στο στάδιο, αλλά ειδικώς για την απορροή υδάτων του περιμετρικού του γηπέδου στίβου. Επιπλέον, το εγχειρίδιο που η αναθέτουσα επικαλείται περί του συστήματος απορροής ουδόλως θέτει ως υποχρεωτικό κάποιον τρόπο απορροής και ενώ αναφέρει ως όλως αποδεκτό κάθε σύστημα, στις δε περιοχές ελαφράς βροχόπτωσης, στις οποίες προδήλως ανήκει η Ανατολική Αττική, την οποία και η ίδια η παρεμβαίνουσα αναφέρει ως μεσογειακού κλίματος και ξηρή, κατά τα κοινώς γνωστά, αναφέρει μάλιστα ότι είναι όλως επαρκές το σύστημα οριζόντιας απορροής και τούτο ενώ το εγχειρίδιο και τα σημεία του που επικαλείται η αναθέτουσα, ομοίως δε και η παρεμβαίνουσα, καταλήγουν σε αντιφάσεις, διότι αναφέρουν το κάθετο σύστημα απορροής ως συνιστώμενο σε εύκρατες ζώνες, που ορίζονται ως αυτές μεταξύ τροπικών (όπου υπάρχει έντονη βροχόπτωση) και πολικών περιοχών, πλην όμως συγχρόνως αναφέρει ότι δεν χρειάζεται εν γένει σύστημα απορροής όπου υπάρχει χαμηλή βροχόπτωση, πράγμα που συμβαίνει σε ξηρές περιοχές, οι οποίες σε μεγάλο βαθμό βρίσκονται πέραν των τροπικών και των αρκτικών, όπως και ότι αρκεί η οριζόντια απορροή σε περιοχές ήπιας βροχόπτωσης, οι οποίες πάλι σε μεγάλο βαθμό βρίσκονται στις εύκρατες ζώνες. Και όλα τα ανωτέρω εξάλλου αναιρούνται από το γεγονός ότι

Αριθμός Απόφασης :793/2020

όπως και η ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αναφέρει το γήπεδο διαθέτει ήδη και περιμετρικό κανάλι. Σε κάθε όμως περίπτωση τα ανωτέρω δεν δικαιολογούν και ουδόλως εξάλλου, προκύπτει εν τέλει οιαδήποτε τεχνική ιδιαιτερότητα που διαφοροποιεί το νυν έργο, από ένα οιοδήποτε υδραυλικό έργο και έργο ομβρίων, ώστε να τίθεται ένας τόσο περιοριστικός όρος. Και τούτο ενώ, η κατασκευή ομβρίων έργων με περιμετρικό κανάλι και φρεάτια απορροής υδάτων με σχάρες συνιστά υδραυλική εργασία απαντώμενη και στα πλέον σύνθετα έργα οδοποιίας, κατηγορία στην οποία εμπίπτει το νυν έργο μεταξύ άλλων, με αποτέλεσμα ο όρος αυτός ως διευτυπώθη, να αποκλείει ακόμη και οικονομικούς φορείς πολύ ανώτερης τάξης ΜΕΕΠ από την ήδη απαιτούμενη και με εμπειρία σε σύνθετα έργα οδοποιίας, για τον μόνο λόγο ότι δεν κατασκεύασαν απορροή εκ της επιφανείας του εδάφους εκ του οποίου η απορροή υδάτων. Οι δε ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας περί κινδύνου εκδήλωσης πλημμύρων και οι εν γένει ισχυρισμοί της περί της περιγραφής του συστήματος απορροής του έργου, προβάλλονται δε προεχόντως άνευ εννόμου συμφέροντος και εκ συμφέροντος τρίτου ήτοι της αναθέτουσας. Περαιτέρω, όλως αβάσιμα η παρεμβαίνουσα επικαλείται τη ..... ως δικαιολόγηση της παραπάνω απαίτησης εμπειρίας, διότι το παραπάνω εγχειρίδιο απλώς παρουσιάζει τα διαφορετικά συστήματα απορροής υδάτων, χωρίς ουδόλως να αναφέρεται σε τυχόν ειδικώς απαιτούμενη ουσιωδώς διαφορετική εμπειρία του εργολάβου για την εκτέλεση τους, ζήτημα που είναι και το προκείμενο αντικείμενο της διαφοράς και τούτο πέραν του ότι, η ..... δεν έχει ούτε αρμοδιότητα ούτε σκοπό να καθορίζει ζητήματα περί προηγουμένως εκτελεσθεισών συμβάσεων εκ του εργολάβου κατασκευής δημοσίου έργου σε διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης. Σε κάθε δε περίπτωση ουδέν το ιδιαιτέρως διαφορετικό και σύνθετο σε σχέση με κοινά αποστραγγιστικά έργα προκύπτει εκ της περιγραφής που παραθέτει η ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ της διακήρυξης, αφού και πάλι το σύστημα που θα κατασκευαστεί περιλαμβάνει εκσκαφές χανδάκων και φρεατίων με συγκεκριμένες διαστάσεις, κλίσεις και στεγανοποιήσεις, διασυνδέσεις καναλιών και αγωγών, τοποθετήσεις και συνδέσεις σωλήνων, ήτοι όλως συμβατικές εργασίες που απαντώνται σε κάθε εν γένει έργο ομβρίων. Ούτε προκύπτει ότι ο όποιος εξοπλισμός απαιτηθεί για

Αριθμός Απόφασης :793/2020

την κατασκευή των ανωτέρω εκφεύγει των ικανοτήτων και της τεχνογνωσίας ενός εργολάβου που έχει ήδη εκτελέσει όμβρια έργα και τούτο ενώ όπως προαναφέρθηκε όλα τα ανωτέρω δεν αρκούν για να συγκροτηθεί ούτε καν η ανάγκη για την κατώτερη τάξη στην κατηγορία ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ και άρα, επί της ουσίας τα ανωτέρω προηγούμενα έργα, τυγχάνουν επίκλησης ως αναγκαίες απαιτήσεις συμμετοχής επί εργολάβων που δεν χρειάζεται καν να είναι εγγεγραμμένοι στην κατηγορία ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ για να θεμελιώσουν δικαίωμα συμμετοχής κατά την ίδια τη διακήρυξη. Τα ανωτέρω απαιτούμενα δε, καθίστανται εισέτι καταχρηστικότερα από το γεγονός, ότι όπως ήδη αναφέρθηκε το έργο δεν απαιτεί καν εγγραφή ΜΕΕΠ κατηγορίας υδραυλικών, με αποτέλεσμα παρανόμως να θεσπίζονται υποχρεώσεις που σχετίζονται με τις κατηγορίες εγγραφής ΜΕΕΠ, όπως η προηγούμενη εκτέλεση υδραυλικών εργασιών, πλην όμως παραβαίνουν τις θεμελιούσες το δικαίωμα συμμετοχής και το κριτήριο επιλογής καταλληλότητας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, που συνίσταται στην εγγραφή σε συγκεκριμένες κατηγορίες ΜΕΕΠ, στις οποίες δεν ανήκει η συγκεκριμένη, με αποτέλεσμα δια του κριτηρίου τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας να εισάγεται εμμέσως πρόσθετη υποχρέωση εγγραφής σε επιπλέον των κατά νόμο και το άρ. 76 Ν. 4412/2016, οριζομένων κατηγοριών ΜΕΕΠ, κατηγορία. Αλλά και πέραν τούτου και επί της ουσίας, οι όλες εργασίες περί των οποίων τέθηκε ο νυν προσβαλλόμενος όρος και με τις οποίες σχετίζεται αφορούν συνολική εκτιμώμενη αξία 41.590,00 ευρώ σε σύνολο προ ΓΕ, ΟΕ, αναθεώρησης, απροβλέπτων και ΦΠΑ, αξίας εργασιών 518.137,38 ευρώ και άρα, οι παραπάνω εργασίες ανέρχονται στο μόλις 8% της αξίας των εργασιών του έργου (εξ ου και δεν συμπεριλήφθηκε κατηγορία υδραυλικών στις απαιτήσεις εγγραφής στο ΜΕΕΠ), πλην όμως το προσβαλλόμενο κριτήριο που συνέχεται αποκλειστικά με αυτές, αποκλείει τη συμμετοχή από το όλο έργο. Άρα, το αδικαιολόγητο του ως άνω όρου τεκμηριώνεται και από το γεγονός ότι αφορά μια εμπειρία (ασχέτως αν και εκ του περιεχομένου του, το ως άνω κριτήριο ήταν πολύ περιοριστικότερο από την όποια εύλογη ανάγκη εμπειρίας ακόμη και για αυτές καθαυτές τις οικείες εργασίες) επί εργασιών που έχουν όλως περιορισμένο και περιθωριακό ρόλο για το όλο έργο, σε σχέση με το σύνολο των εργασιών που περιλαμβάνει.

Αριθμός Απόφασης :793/2020

Επομένως, και για καθένα εκ των ως άνω σωρευτικών λόγων, πρέπει να γίνει δεκτός ο πρώτος λόγος της προσφυγής και η ως άνω απαίτηση των όρων 22.Δ.β.2 και 23.6 όσον αφορά το κριτήριο 22.Δ.β.2, είναι ακυρωτέα.

5. Επειδή, όσον αφορά τον δεύτερο λόγο της προσφυγής, προκύπτει ότι ο όρος 22.Δ της διακήρυξης θεσπίζει τα ακόλουθα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματική ικανότητας, μεταξύ άλλων «*Τόσο οι ημεδαποί όσο και οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν:...* γ) *Τεχνικά φυλλάδια υλικών και πιστοποιητικά εκδιδόμενα από επίσημα ινστιτούτα ή επίσημες υπηρεσίες ελέγχου ποιότητας, με τα οποία βεβαιώνεται η καταλληλότητα των αγαθών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο τεύχος τεχνικής έκθεσης της παρούσας μελέτης*», ενώ ο όρος 23.6 περί των δικαιολογητικών κατακύρωσης του όρου 22.Δ ορίζει σχετικά ότι «*Για το 22.Δ. (γ): Τόσο οι ημεδαποί όσο και οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς θα πρέπει να προσκομίσουν: 1. Για το σύστημα συνθετικού χλοοτάπητα: Πίνακα συμμόρφωσης κατά το πρότυπο του Πίνακα ελάχιστων προαπαιτούμενων ποιοτικών χαρακτηριστικών του συστήματος του τεύχους της τεχνικής έκθεσης, συνοδευόμενο από πιστοποιητικά και αποτελέσματα εργαστηριακών δοκιμασιών ελέγχου, από τα οποία να προκύπτει προσηκόντως η τήρηση κάθε μίας και όλων των προαναφερόμενων ελάχιστων απαιτήσεων με σαφή αναφορά στο ακριβές σημείο του εγγράφου (αριθμός, σελίδα, γραμμή κ.λπ.) από το οποίο προκύπτει η ικανοποίηση της αιτούμενης ελάχιστης απαίτησης. 2. Για τον προγραμματιστή άρδευσης Α. Γραπτή εγγύηση του εργοστασίου παραγωγής ή του επίσημου αντιπροσώπου διάρκειας τουλάχιστον δύο (2) ετών. Β. Τεχνικό φυλλάδιο 3. Για το αντλητικό συγκρότημα Α. ISO 9001 της εταιρείας κατασκευής 4. Για το σύστημα κλειστού κυκλώματος: Α. Γραπτή εγγύηση του εργοστασίου παραγωγής ή του επίσημου αντιπροσώπου διάρκειας τουλάχιστον δύο (2) ετών. 5. Τεχνικά φυλλάδια του αποστραγγιστικού σωλήνα, των εκτοξευτήρων άρδευσης και του λογισμικού ελέγχου απομακρυσμένης διαχείρισης Από τα τεχνικά φυλλάδια θα πρέπει να προκύπτει σαφώς η συμμόρφωση των χαρακτηριστικών τους με τις προδιαγραφές της μελέτης. Τα τεχνικά φυλλάδια και πιστοποιητικά θα πρέπει να είναι πρωτότυπα και επισήμως μεταφρασμένα στην Ελληνική.*», το δε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ αναφέρει σειρά τεχνικών

Αριθμός Απόφασης :793/2020

χαρακτηριστικών των μερών του συστήματος άρδευσης, του συστήματος αποστράγγισης και του συστήματος απομακρυσμένου ελέγχου, ιδίως δε του συνθετικού χλοοτάπητα και των επιμέρους υλικών του, όπως του ελαστικού επίδοσης και της χαλαζιακής άμμου ως υλικού πλήρωσης, ως και του αντικραδασμικού υποστρώματος, για τον οποίο περιλαμβάνει και ειδικό ΠΙΝΑΚΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ. Τα παραπάνω δε, πρέπει να δηλωθούν στο ΤΕΥΔ ως συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλογής και θα πρέπει να συντρέχουν κατ' άρ. 23.2 της διακήρυξης, αφού τέθηκαν ως κριτήρια επιλογής ήδη κατά την υποβολή της προσφοράς και περαιτέρω να υποβληθούν ως δικαιολογητικά κατακύρωσης, χωρίς όμως η διακήρυξη, όπως προφανώς συντρέχει για κάθε διαδικασία ανάθεσης έργου με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή, να προβλέπει φάκελο και υποβολή και αξιολόγηση τεχνικής προσφοράς. Σύμφωνα δε, με το άρ. 94 παρ. 1 Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι *«1. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, στην περίπτωση που εφαρμόζεται το άρθρο 50 και το κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά» περιέχει τουλάχιστον οριστική μελέτη όλων των απαραίτητων έργων. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου στις οποίες κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, τα περιεχόμενα του φακέλου «Τεχνική Προσφορά» ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.»*, ενώ σύμφωνα με το άρ. 98 Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι *«1. Τα στάδια στην ανοικτή διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, όταν οι εν λόγω διαδικασίες δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο, έχουν ως εξής:*
... γ) Αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, αμέσως μετά την κατά τα ανωτέρω ολοκλήρωση της παραλαβής των προσφορών και καταγραφής των δικαιολογητικών συμμετοχής, ακολουθεί η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών και η ανακοίνωση των επί μέρους στοιχείων τους, τα οποία επίσης καταχωρίζονται στο ίδιο ως άνω πρακτικό. Στη συνέχεια αν η αναθέτουσα αρχή εφαρμόζει την παράγραφος 1 του άρθρου 101: ... Στη συνέχεια, στις υποπεριπτώσεις αα)

Αριθμός Απόφασης :793/2020

και ββ), τα δικαιολογητικά συμμετοχής ελέγχονται την ίδια ημέρα κατά τη σειρά της μειοδοσίας, αρχίζοντας από τον πρώτο μειοδότη. ... 4. Τα παραπάνω οριζόμενα στις παραγράφους 1 και 2 προσαρμόζονται για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων που διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 36, με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 36.», περαιτέρω δε, κατ' άρ. 101 Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι «1. Στις ανοικτές διαδικασίες, οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να αποφασίζουν να εξετάσουν τις προσφορές πριν από την επαλήθευση μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 73 έως 83. Όταν κάνουν χρήση της δυνατότητας αυτής, εξασφαλίζουν ότι ο έλεγχος μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού και πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής πραγματοποιείται κατά τρόπο αμερόληπτο και διαφανή ώστε να μην ανατίθεται σύμβαση σε προσφέροντα που θα έπρεπε να είχε αποκλειστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74 ή δεν πληροί τα κριτήρια επιλογής που έχει καθορίσει η αναθέτουσα αρχή. 2. Η χρήση της διαδικασίας της προηγούμενης παραγράφου δεν επιτρέπεται: α) στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, εκτός από την περίπτωση που κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής και την περίπτωση ανάθεσης σύμβασης του άρθρου 50 ... », ενώ κατ' άρ. 93 Ν. 4412/2016 ορίζονται τα εξής «Ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» περιέχει: ... β) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης κάτω των ορίων: αα) υπεύθυνη δήλωση κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 79, ββ) εγγύηση συμμετοχής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72 ...». Κατά συνδυασμό των ανωτέρω (βλ. εξής και Απόφαση ΑΕΠΠ 731/2020) προκύπτει ότι σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων με κριτήριο ανάθεσης, όπως εν προκειμένω, αποκλειστικά την τιμή, δεν υφίσταται στάδιο τεχνικών προσφορών ούτε υποβάλλεται και νοείται τεχνική προσφορά, παρά οι προσφέροντες υποβάλλουν την οικονομική προσφορά τους και τα δικαιολογητικά συμμετοχής τους, ήτοι ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, το οποίο κατ' άρ. 79 Ν. 4412/2016, εξάλλου, αφορά αποκλειστικά τη διάγνωση έλλειψης λόγων αποκλεισμού και συνδρομής κριτηρίων επιλογής, ήτοι κατ' άρ. 75 και 76 Ν. 4412/2016 ιδιοτήτων του προσώπου του προσφέροντος, ως και

Αριθμός Απόφασης :793/2020

εγγυητική συμμετοχής. Ο δε λόγος για τον οποίο αποκλείεται σε διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης έργου με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή η υποβολή εν γένει τεχνικής προσφοράς και προφανώς αποκλείεται η θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών ως αντικείμενο απόδειξης και αξιολόγησης με την προσφορά, όπως και η υποβολή κάθε εν γένει στοιχείου που αντιστοιχεί σε απόδειξη τέτοιων προδιαγραφών και δη, άνευ οιασδήποτε ευχέρειας της αναθέτουσας να προβλέψει αντίθετα υπό οιαδήποτε συνθήκη και περίσταση, είναι ακριβώς ότι σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης έργου, το αντικείμενο της προσφοράς και εν συνεχεία της σύμβασης δεν είναι ούτε οι πρώτες ύλες ούτε τα προς τυχόν εγκατάσταση στην κατασκευή, επιμέρους αγαθά που θα ενσωματωθούν στο τεχνικό έργο, αλλά αυτή καθαυτή η εργασία του προσφέροντος και εν συνεχεία αναδόχου ως εργολάβου. Εξ ου και ακόμα και όταν το κριτήριο ανάθεσης συνίσταται στη σχέση ποιότητας/τιμής, οπότε και προβλέπεται τεχνική προσφορά το αντικείμενο αυτής δεν ανάγεται στις πρώτες ύλες, αλλά στα τεχνικά προσόντα ή και η προσέγγιση προς το έργο του υποψηφίου αναδόχου. Όταν όμως, το κριτήριο ανάθεσης είναι απλώς η χαμηλότερη τιμή και άρα, πέραν των κριτηρίων επιλογής δεν τυγχάνει αξιολόγησης άλλη ιδιότητα και προσόν του οικονομικού φορέα, δεν υφίσταται καν αντικείμενο προς απόδειξη πέραν των κριτηρίων επιλογής και άρα, για τον λόγο αυτό δεν υποβάλλεται καν τεχνική προσφορά. Σε καμία όμως περίπτωση, οι πρώτες ύλες δεν δύνανται να συνιστούν αντικείμενο της τεχνικής προσφοράς ακόμη και όταν το κριτήριο ανάθεσης επιτρέπει την καταρχήν απαίτηση τεχνικής προσφοράς. Εν προκειμένω, δια των ανωτέρω όρων, η αναθέτουσα, καίτοι δεν απαιτεί ρητά ούτε προβλέπει στάδιο τεχνικής προσφοράς, ζητά δια του όρου 22.Δ.γ και του όρου 23.6 έγγραφα απόδειξης ιδιοτήτων και χαρακτηριστικών των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο, ήδη δια της προσφοράς και εν συνεχεία, ως δικαιολογητικά κατακύρωσης αποδεικτικά ιδιοτήτων του παραγωγού των ίδιων υλικών, ήτοι πάλι χαρακτηριστικών των υλικών. Σε αντίθεση δε με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας, το αντικείμενο των παραπάνω όρων ουδόλως αφορά κριτήρια επιλογής κατ' άρ. 75-76 Ν. 4412/2016, ήτοι ιδιότητες που αφορούν το πρόσωπο του προσφέροντος, αλλά χαρακτηριστικά πρώτων υλών και ιδιότητες του παραγωγού των πρώτων υλών,

Αριθμός Απόφασης :793/2020

ήτοι στοιχεία που ουδεμία σχέση έχουν με το πρόσωπο του προσφέροντος, αλλά αποτελούν κατ' άρ. 54 παρ. 1 Ν. 4412/2016 τεχνικές προδιαγραφές και μάλιστα, επιμέρους υλικών που θα χρησιμοποιηθούν σε αυτό. Ούτως, σε κάθε περίπτωση η αναθέτουσα απαιτεί υποβολή στοιχείων τεχνικής προσφοράς και δη, απόδειξης χαρακτηριστικών και ιδιοτήτων πρώτων υλών, στις οποίες ιδιότητες υλικών συμπεριλαμβάνονται και οι ιδιότητες του παραγωγού τους (Απόφαση ΑΕΠΠ 120/2017) προ της ανάθεσης της σύμβασης και ως αντικείμενο αξιολόγησης προς ανάδειξη αναδόχου και δη σε δύο στάδια, ήτοι αφενός στο στάδιο των δικαιολογητικών συμμετοχής και δη, δια δηλώσεως στο ΤΕΥΔ, αφετέρου κατά το στάδιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, δια της απαίτησης υποβολής των ως άνω αποδεικτικών τεχνικών προδιαγραφών και ιδιοτήτων παραγωγών. Μάλιστα, δια των ως άνω σε αντίθεση μάλιστα με την περίπτωση που τα ανωτέρω θα ζητούνταν ως μέρος της τεχνικής προσφοράς (πράγμα που σαφώς απαγορεύεται κατά νόμο), εν προκειμένω, αν προκύψει η παραμικρή απόκλιση από τις προδιαγραφές ή οποιαδήποτε έλλειψη στα απαιτούμενα αποδεικτικά αυτών έγγραφα, θα επέλθει κατάπτωση της εγγυητικής συμμετοχής, αφού θα είναι εφαρμοστέο το άρ. 103 Ν. 4412/2016. Εξάλλου, όπως κρίθηκε κατά τη ΣτΕ ΕΑ 353/2018, η απαίτηση απόδειξης προδιαγραφών ως κριτηρίων επιλογής, ήτοι δια ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ και εν συνεχεία διαδικαιολογητικών κατακύρωσης είναι παράνομη και αντίκειται στον συνδυασμό των άρ. 54, 73 έως 82, 92 παρ. 2, 94 παρ. 4, 100 παρ. 2, 4 και 6 και 101 παρ. 1 και 2 Ν. 4412/2016. Περαιτέρω, όσον αφορά το σύνολο των όρων 22.Δ.γ και 23.6, σε συνδυασμό με την ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ δημιουργείται σύγχυση και ασάφεια, αλλά και επέρχεται παράβαση των άρ. 75, 76, 79 και 80 επ. Ν. 4412/2016 περί αντικειμένου και περιεχομένου των κριτηρίων επιλογής και περί αντικειμένου του ΤΕΥΔ και των δικαιολογητικών κατακύρωσης δια της απαίτησης προκαταρκτικής απόδειξης δια του ΤΕΥΔ και επιπλέον οριστικής απόδειξης δια δικαιολογητικών κατακύρωσης, όχι κριτηρίων επιλογής του προσφέροντος, αλλά προδιαγραφών υλικών που θα χρησιμοποιήσει στην εκτέλεση του έργου αν αναδειχθεί ανάδοχος, με αποτέλεσμα δε, να επέρχεται και απαγορευμένη σύγχυση προδιαγραφών και κριτηρίων επιλογής. Αβασίμως δε η αναθέτουσα επικαλείται ότι δεν απαιτείται

Αριθμός Απόφασης :793/2020

ΤΕΥΔ από τους κατασκευαστές των υλικών, αφού θέτοντας η ίδια τις προδιαγραφές των υλικών ως κριτήρια επιλογής, ανάγει τους κατασκευαστές σε παρέχοντες στήριξη προς πλήρωση κριτηρίων επιλογής, συνθήκη που όπως βάσιμα, ο προσφεύγων επικαλείται επιτείνει την ασάφεια της διακήρυξης και αποδεικνύει ότι καταλείπεται αυθαίρετο εύρος αξιολόγησης της συμμόρφωσης με τους όρους της διακήρυξης, ως αποτέλεσμα της σύγχυσης μεταξύ κριτηρίων επιλογής και τεχνικών προδιαγραφών (βλ. ενδ. Απόφαση ΑΕΠΠ 120/2017). Προεχόντως όμως, δια των ανωτέρω επί της ουσίας επιβάλλεται απαίτηση υποβολής στοιχείων τεχνικής προσφοράς, χωρίς να υφίσταται ούτε να επιτρέπεται κατά νόμο τέτοια τεχνική προσφορά και στάδιο και συγκεκριμένα, μέσω των σταδίων δικαιολογητικών συμμετοχής και δικαιολογητικών κατακύρωσης. Ειδικότερα, εν προκειμένω, αφενός ούτως ή άλλως λόγω του κριτηρίου ανάθεσης δεν τίθεται εκ των προτέρων ζήτημα «τεχνικής προσφοράς», δικαιολογητικών απόδειξης τεχνικών προδιαγραφών και αξιολόγησης συμμόρφωσης με αυτές, αφετέρου ασχέτως τούτου, οι προς απόδειξη δια των απαιτούμενων εγγράφων τεχνικές προδιαγραφές αφορούν πρώτες ύλες που θα χρησιμοποιηθούν κατά την εκτέλεση του έργου και άρα, αυτοτελώς και προς τούτο, τίθενται οι ως άνω αποδεικτικές απαιτήσεις ήδη δια της προσφοράς. Όπως παρανόμως και αντίθετα στον ίδιο το χαρακτήρα και το νομικό καθεστώς της διαδικασίας ως ανάθεσης έργου, η αναθέτουσα απαίτησε την υποβολή εγγράφων και δικαιολογητικών απόδειξης τεχνικών προδιαγραφών πρώτων υλών του υπό ανάθεση έργου και δη με την προσφορά, εμμέσως δια της δήλωσης συμμόρφωσης του ΤΕΥΔ και περαιτέρω δια των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ούτως εισάγοντας απαίτηση τεχνικής προσφοράς στο πλαίσιο διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης έργου με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή και ενώ ουδόλως κάτι τέτοιο κατά νόμο επιτρέπεται. Περαιτέρω δε, οι ανωτέρω όροι νοθεύουν και τα κατ' άρ. 98 και 101 στάδια της διαδικασίας, αλλά και κατά παράβαση των άρ. 93-94 Ν. 4412/2016, το αντικείμενο και περιεχόμενο του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής και κατακύρωσης, ως και τον κανόνα έλλειψης τεχνικής προσφοράς σε τέτοια διαδικασία και τούτο, ενώ η αναθέτουσα ούτως ή άλλως δεν προβλέπει, αφού δεν δύναται, στάδιο και φάκελο τεχνικής προσφοράς,

Αριθμός Απόφασης :793/2020

αλλά παρανόμως και απαιτεί το περιεχόμενο της τελευταίας και επίσης παρανόμως, μεταφέρει αυτό στα στάδια και τους φακέλους δικαιολογητικών συμμετοχής και δικαιολογητικών κατακύρωσης. Η δε αναθέτουσα ουδόλως η ίδια είχε κατά νόμο οποιαδήποτε ευχέρεια να παραβιάσει τα κοινώς κείμενα για διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης έργου με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή, αλλά και τις διατάξεις περί σταδίων και φακέλων των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων εν γένει ούτε ο νόμος προβλέπει οτιδήποτε τέτοιο και ενώ εξάλλου, ασχέτως του ούτως ή άλλως παρανόμου των ανωτέρω, ουδεμία ιδιαιτερότητα προκύπτει ως προς την υπό ανάθεση σύμβαση που αφορά την κατασκευή μιας απλής αθλητικής εγκατάστασης κάτω των ορίων, ενώ αντίστοιχες απαιτήσεις δεν τίθενται και δεν προβλέπονται ούτε για ιδιαίτερα μεγάλα και σύνθετα έργα πολύ υψηλού προϋπολογισμού και με ευρύ δημόσιο ενδιαφέρον, δεδομένου του κριτηρίου ανάθεσης. Επιπλέον, το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος τυγχάνει επαρκούς στοιχειοθέτησης από τον ίδιο και είναι πρόδηλο, αφού η παρά τον νόμο και τα κοινώς ισχύοντα σε κάθε τέτοια διαδικασία, απαίτηση για εκ των προτέρων απόδειξη δια της προσφοράς του (στην οποία εξάλλου υπάγονται και τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που πρέπει να αποκρίνονται σε δια της προσφοράς δηλώσεις στο ΤΕΥΔ του και να επαληθεύουν κατ' άρ. 103 Ν. 4412/2016, αυτές) προδιαγραφών των πρώτων υλών που θα χρησιμοποιήσει στην εκτέλεση του έργου, δυσχεραίνει και επιβαρύνει την προετοιμασία και υποβολή προσφοράς, δεσμεύοντας τον μάλιστα εκ των προτέρων σε συγκεκριμένα επιμέρους εκ των προτέρων προσδιοριζόμενα υλικά και όλα αυτά συνιστούν δυσχέρειες, περιορισμούς και επιβαρύνσεις που εκ των προτέρων είναι παράνομες και αδικαιολόγητες, ακριβώς γιατί ο ίδιος ο νόμος προβλέπει ότι δεν υφίστανται σε τέτοιες διαδικασίες, με αποτέλεσμα παρά τον νόμο να περιορίζεται η δυνατότητα και ευχέρεια συμμετοχής του, όντας δε όλως αδιάφορο αν τυχόν μετέχοντες οικονομικοί φορείς συμμορφώθηκαν με την ως άνω μη νόμιμη απαίτηση. Κατά το δε άρ. 75 παρ. 4 Ν. 4412/2016 *«Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε*

Αριθμός Απόφασης :793/2020

κατάλληλο επίπεδο ποιότητας.» και άρα, τα οικεία κριτήρια επιλογής, όπως και το σύνολο των απαιτήσεων του άρ. 75 και 76 Ν. 4412/2016 προορίζονται για προσωπικές ιδιότητες απαιτούμενες καταρχήν να συντρέχουν στο πρόσωπο του προσφέροντος και όχι για τεχνικές προδιαγραφές που αφορούν το ανά περίπτωση προσφερόμενο αγαθό ή το εν γένει αντικείμενο της προσφοράς, ήτοι το προτεινόμενο από τον προσφέροντα αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, αντικείμενο που διαφέρει προφανώς από το πρόσωπο του υποψηφίου αναδόχου αντισυμβαλλομένου της αναθέτουσας. Αβασίμως δε η αναθέτουσα και η παρεμβαίνουσα επικαλούνται το ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Α ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ ΜΕΡΟΣ ΙΙ σημ. ια Ν. 4412/2016, αφενός επειδή η πρόβλεψη αυτή ρητά αναφέρεται σε παροχή προϊόντων και άρα, σε προμήθεια και όχι έργο, αφετέρου και προεχόντως, διότι το ως άνω ΜΕΡΟΣ ΙΙ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΧΙΙ αναφέρεται, όπως ρητά μνημονεύει («Αποδεικτικά στοιχεία των τεχνικών ικανοτήτων του οικονομικού φορέα που αναφέρονται στο άρθρο 75») και συμπληρώνει επεξηγηματικά και διεκρινιστικά το άρ. 75 Ν. 4412/2016 και άρα, δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως επιτρέπον τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών ως κριτηρίων επιλογής και συνεπώς, οι οικείες απαιτήσεις του σημ. ια δύνανται να τεθούν μόνο καθ' ο μέρος συνιστούν αποδεικτικά στοιχεία των «αναγνωρισμένων ικανοτήτων», βλ. και σημ. ια υποπερ. ii, του οικονομικού φορέα που αφορούν κατ' άρ. 75 Ν. 4412/2016 τα κριτήρια επιλογής και άρα, έχει εφαρμογή σε περιπτώσεις συμβάσεων (προμήθειας), όπου ο ανάδοχος αναλαμβάνει την παραγωγή ή μεταποίηση συγκεκριμένων αγαθών για την αναθέτουσα και άρα, η καταλληλότητα των αγαθών και ο έλεγχος ποιότητας αυτών αφορά ίδια δραστηριότητα του και τις ικανότητες του και όχι την παραγωγική δραστηριότητα του κατασκευαστή και άρα, τα τεχνικά χαρακτηριστικά αγαθών που ο τελευταίος παράγει. Ομοίως αβάσιμα, η αναθέτουσα και η παρεμβαίνουσα επικαλούνται ότι οι παραπάνω παράνομοι όροι δικαιολογούνται λόγω φύσης της σύμβασης ως μικτής έργου-προμήθειας και τούτο, ενώ ουδόλως τούτο προκύπτει από τα έγγραφα της διαδικασίας, η δε παρεμβαίνουσα μάλιστα αορίστως, αλυσιτελώς και άνευ εννόμου συμφέροντος επιφυλάσσεται υπέρ ισχυρισμών ότι η συγκεκριμένη προκηρυχθείσα ως έργο διαδικασία δεν συνιστά έργο. Σε κάθε όμως περίπτωση, ακόμη και αν γίνει

Αριθμός Απόφασης :793/2020

δεκτό ότι καταρχήν το αντικείμενο είναι μικτό και πάλι οι ως άνω όροι παραμένουν παράνομοι και τούτο διότι επελέγη το νομικό καθεστώς δημοπράτησης του έργου και άρα, η όλη διαδικασία θα πρέπει να διεξαχθεί ως ανάθεση έργου, εκ των αυστηρών τυπολογικών διαδικαστικών διακρίσεων του Ν. 4412/2016 των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων ως προμηθειών, υπηρεσιών, μελετών και έργων, χωρίς ο νόμος να επιτρέπει κατ' επιλογή της εκάστοτε αναθέτουσας κατασκευή υβριδικών διαδικασιών με σύγχυση και ανάμιξη στοιχείων μεταξύ διαφορετικών τύπων των διαδικασιών, πολλώ δε μάλλον μεταξύ έργων και προμηθειών/υπηρεσιών, όπου κατά τα ανωτέρω υφίστανται σημαντικές εκ του νόμου διαφορές, όπως ενδεικτικά, ως προς το δικαίωμα συμμετοχής, τον τρόπο πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής δια της εγγραφής στο ΜΕΕΠ, τις προβλέψεις περί ενημερότητας πτυχίου εν ισχύ από 3^η τάξη ΜΕΕΠ και άνω, ως μέσο αυτόματης απόδειξης κριτηρίων επιλογής και απουσίας λόγων αποκλεισμού, τον τρόπο σύνταξης της εκτιμώμενης αξίας και τους κανόνες που διέπουν την τιμολόγηση αυτής και των εργασιών της, τη διενέργεια μέσω ειδικής πλατφόρμας, ήτοι του ΕΣΗΔΗΣ ΕΡΓΩΝ, τα στάδια της διαδικασίας, την απουσία τεχνικής προσφοράς σε περίπτωση κριτηρίου ανάθεσης της χαμηλότερης τιμής, ακόμη και τον τρόπο εκτέλεσης και τους κανόνες που διέπουν την εκτέλεση της σύμβασης και τα εκατέρωθεν δικαιώματα και υποχρεώσεις, ως και τις ειδικές περί έργων οικείες διαδικασίες. Υπό τη λογική της αναθέτουσας, θα δύνατο αυτή επικαλούμενη τον μικτό χαρακτήρα της σύμβασης να αποκλίνει και ως προς όλα τα ανωτέρω κρίσιμα σημεία που εξαρτώνται ακριβώς από το νομικό καθεστώς της διαδικασίας, δημιουργώντας έτσι ευχέρεια ad hoc κατάστρωσης των όρων διακήρυξης, της διαδικασίας ανάθεσης, έως και των όρων εκτέλεσης σε περιπτώσεις μικτών συμβάσεων έργου-προμήθειας/υπηρεσίας, θέτοντας εν τέλει τις τελευταίες σε ένα όλως αυθαίρετο και εκτός πεδίου εφαρμογής συγκεκριμένων διατάξεων του Ν. 4412/2016 πλαίσιο, πράγμα ουδόλως δυνάμενο να καταστεί ανεκτό. Αντίθετα, το επιλεγέν νομικό καθεστώς της διαδικασίας ως έργου ορίζει καθολικά και κάθε όρο αυτής, χωρίς καμία δυνατότητα απόκλισης κατ' επίκληση του μικτού χαρακτήρα του υπό ανάθεση αντικειμένου, στοιχείο που απλώς έχει έννομη σημασία ως μια ουσιαστική

Αριθμός Απόφασης :793/2020

κατάσταση ληπτέα υπόψη για την κατ' άρ. 4 Ν. 4412/2016 εφαρμογή της ειδικής διαδικασίας επιλογής νομικού καθεστώτος, πέραν όμως τούτου, ουδόλως περαιτέρω επηρεάζει τους όρους της διαδικασίας και της εκτέλεσης που εν συνεχεία εξαρτώνται αποκλειστικά και μονοσήμαντα από το νομικό καθεστώς προκήρυξης. Εξάλλου, η αναθέτουσα η ίδια ακολούθησε σε τυπικά και ουσιαστικά λοιπά σημεία της διαδικασίας το καθεστώς του έργου, πλην όμως κατ' εξαίρεση τούτου, έθεσε τους ως άνω κρίσιμους για τη συμμετοχή στη διαδικασία και την επιλογή αναδόχου, όρους που επί της ουσίας και εμμέσως εισάγουν τεχνική προσφορά, χωρίς όμως ούτε καν η ίδια η αναθέτουσα να την προβλέπει ευθέως, αναγνωρίζοντας ούτως και η ίδια, παρά τους ισχυρισμούς της, ότι στο πλαίσιο μιας τέτοιας διαδικασίας, ήτοι ανάθεσης σύμβασης έργου, δεν χωρεί τέτοια τεχνική προσφορά, άρα ούτε είναι αξιολογητέα για την επιλογή αναδόχου τα στοιχεία που απαρτίζουν κανονικά αυτή. Εξάλλου, και η ίδια αναθέτουσα παραθέτει στις Απόψεις της τον κανόνα όταν σε περίπτωση μικτών συμβάσεων, αυτές διενεργούνται με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στο είδος της σύμβασης που χαρακτηρίζει το κύριο αντικείμενο της σύμβασης. Περαιτέρω, αλυσιτελώς βάσει των ανωτέρω, η αναθέτουσα και η παρεμβαίνουσα προβάλλουν την ιδιαιτερότητα του συνθετικού χλοοτάπητα ως δικαιολογία για τους παραπάνω αντίθετους στον νόμο όρους και τούτο διότι πρώτον, ουδεμία ευχέρεια απόκλισης προβλέπει ο νόμος κατά περίπτωση είδους χρησιμοποιούμενου υλικού, αφετέρου, υπό τη λογική της αναθέτουσας κάθε είδους υλικό θα μπορούσε υπό συνθήκες να χαρακτηριστεί ως σύνθετο τεχνικό ή χημικό κατασκευάσμα, ώστε να δικαιολογηθούν απαιτήσεις απόδειξης τεχνικών προδιαγραφών ως αντικείμενο αξιολόγησης για την ανάδειξη αναδόχου και δήλωσης συγκεκριμένου προσφερόμενου προϊόντος πριν την εκτέλεση της σύμβασης. Ο δε χλοοτάπητας σε αντίθεση με όσα αναφέρουν η αναθέτουσα και η παρεμβαίνουσα, αποτελεί ένα σύνολο συνθετικών στρώσεων που ομού δημιουργούν ένα δάπεδο-πλαστική κάλυψη επιφανείας που ενσωματώνεται επί χωματουργικής υπόβασης και άρα, ουδέν το τόσο ιδιόμορφο υφίσταται σε σχέση με τις διαδικασίες εκτέλεσης έργων ειδικών με χλοοτάπητα, πολλώ δε μάλλον όταν τα ως άνω εκ του νόμου οριζόμενα και παραβιασθέντα από τη διακήρυξη, διέπουν διαδικασίες πολυσύνθετων έργων

Αριθμός Απόφασης :793/2020

κατασκευής μείζονων εγκαταστάσεων, ακόμη και με ιδιαίτερες τεχνικές απαιτήσεις και περιλαμβάνουσες σύνθετο τεχνολογικό εξοπλισμό, περίπλοκων συγκοινωνιακών υποδομών ή εργοστασιακής λειτουργίας και αυξημένης επιστημονικής και τεχνολογικής εξειδίκευσης υποδομών, όπως επεξεργασίας νερού και αποβλήτων. Εξάλλου, τα ανωτέρω εκ του νόμου οριζόμενα για διαδικασίες έργου ισχύουν απαραίτητα ακόμα και αν στο έργο ενσωματώνονται όχι απλώς ελαστικά υλικά, αλλά ακόμα και μηχανήματα, τεχνολογικά αγαθά, φωτιστικά και σύνθετος ηλεκτρομηχανολογικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός. Αντίθετα με τα ανωτέρω, η αναθέτουσα ενώ δημοπρατεί ένα όλως σύνηθες και χαμηλής περιπλοκότητας έργο χαμηλής τάξης ΜΕΕΠ και εκτιμώμενης αξίας, θεσπίζει εκτός και αντίθετες στον νόμο απαιτήσεις που προδήλως περιορίζουν το δικαίωμα συμμετοχής και τον ανταγωνισμό, οι οποίες δεν απαντώνται ούτε δικαιολογούνται, δεδομένου και του κριτηρίου ανάθεσης ούτε στα πλέον σύνθετα, περίπλοκα και ιδιαίτερα υψηλής αξίας έργα, μείζονος εθνικής σημασίας. Επιπλέον σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας, ο χλοοτάπητας δεν αποτελεί αποσπαστό και αυτοτελές του συνολικού έργου μέρος του συμβατικού αντικειμένου, αλλά οργανικό μέρος και υλικό για την ολοκληρωμένη κατασκευή του όλου και ενιαίου έργου προς επίτευξη του ενιαίου τεχνικοοικονομικού σκοπού αυτού και άρα, αβάσιμα διακρίνει την αξία του ως δικαιολογία για τους παραπάνω παράνομους όρους. Και τούτο και αλυσιτελώς, αφού ουδεμία σχέση έχει τούτο και η τυχόν επικράτηση ενός είδους και κατηγορίας εργασιών στο πλαίσιο ενός έργου έναντι των υπολοίπων (υφίστανται δε και έργα με όλως ομοειδείς και μίας κατηγορίας εργασίες, όπως συχνά οι οδοποιίες και υπό τη λογική της αναθέτουσας θα δικαιολογούσαν τη θέσπιση απόδειξης προ ανάδειξης αναδόχου τεχνικών προδιαγραφών για τα διαστρωτικά μηχανήματα και τα ασφαλτικά και σκυροδεματικά υλικά) ή ακόμα και η αξία ενός υλικού (ή το κόστος χρήσης ενός τεχνικού μέσου που χρειάζεται για την εκτέλεση) σε σχέση με τη συνολική αξία της σύμβασης, ως δικαιολογία για τη θεμελίωση ευχέρειας διαφυγής από τους πάγιους κανόνες δημοπράτησης δημοσίων έργων. Τα παραπάνω δε, ενώ η αναθέτουσα δεν απαιτεί την απόδειξη τεχνικών προδιαγραφών μόνο για τον χλοοτάπητα, αλλά απαιτεί τεχνικά φυλλάδια και εγγυήσεις ως δικαιολογητικά κατακύρωσης, ακόμη και για

Αριθμός Απόφασης :793/2020

τα όλως συμβατικά και συνήθη υλικά και μέσα που αφορούν το αντλητικό συγκρότημα και ένα σύστημα ελέγχου ποτίσματος, ως και ένα απλό σύστημα παρακολούθησης κλειστού κυκλώματος, τα οποία περαιτέρω έχουν χαμηλή σχετική αξία, αλλά και είναι διαθέσιμα κατά κανόνα από πλήθος προμηθευτών εξοπλισμού και ουδεμία εξεζητημένη περιπλοκότητα διαθέτουν. Σε αντίθεση δε με όσα η αναθέτουσα επικαλείται όλα τα ανωτέρω αφενός είναι παράνομα, σύμφωνα με το σύνολο των ανωτέρω προμνημονευθέντων διατάξεων επί της προκείμενης διαδικασίας, αφετέρου αυτονόητα περιορίζουν, όπως βάσιμα επικαλείται ο προσφεύγων, τόσο τη συμμετοχή στη διαδικασία, όσο και τη δυνατότητα λυσιτελούς υποβολής προσφοράς και ανάδειξης του οικονομικού φορέα ως αναδόχου, αφού όπως και η αναθέτουσα συνομολογεί, εξαναγκάζουν τους προσφέροντες να έχουν ήδη επιλέξει και δεσμευθεί με συγκεκριμένο διαθέτον ήδη κατά τον χρόνο της προσφοράς τους όχι απλώς συγκεκριμένες προδιαγραφές, υλικό, αλλά ακόμη περισσότερο διαθέτον πιστοποιητικά, ελέγχους και πιστοποιητικά παραγωγού (στοιχεία που μπορεί να μην υφίστανται κατά τον χρόνο της προσφοράς, ακόμη και αν υφίστανται οι οικείες ιδιότητες του υλικού), ήδη από τον χρόνο της προσφοράς. Σε αντίθεση επίσης με όσα η αναθέτουσα αναφέρει, ναι μεν δεν προβλέπει ευθέως τεχνική προσφορά, αλλά ενσωματώνει αυτήν και το περιεχόμενο της ως δικαιολογητικά κατακύρωσης. Είναι δε αδιάφορο ότι δεν ζητούνται με την προσφορά τα οικεία έγγραφα, αφού αφενός θα πρέπει να λάβει χώρα δήλωση πλήρωσης κριτηρίων επιλογής ήδη με την προσφορά δια του ΤΕΥΔ και οι προδιαγραφές, άρα και κάθε επιμέρους στοιχείο τους, έλεγχος και πιστοποίηση υλικού θα πρέπει να υφίσταται προ της προσφοράς και απλά να αποδειχθεί η από τότε ύπαρξη δια των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αφετέρου η ίδια η απαίτηση τέτοιων στοιχείων, όπως τα τεχνικά φυλλάδια και τα οικεία πιστοποιητικά και έλεγχοι ως δικαιολογητικά κατακύρωσης είναι αυτοτελώς παράνομη, ασχέτως ότι εν προκειμένω είναι παράνομη η εξαρχής απαίτηση αυτών ως αντικείμενο αξιολόγησης για την επιλογή αναδόχου. Εξάλλου και πάλι σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας, η απαίτηση υποβολής των ανωτέρω ως δικαιολογητικών κατακύρωσης ουδόλως αναιρεί ότι απαιτούνται ως στοιχεία επιλογής αναδόχου, αλλά και ότι ούτως ή άλλως θα πρέπει να προϋφίστανται

Αριθμός Απόφασης :793/2020

της προσφοράς και άρα, θα πρέπει, δια της εκ του ΤΕΥΔ δήλωσης, όλα τα ανωτέρω να προκύπτουν ούτως δια της προσφοράς. Επομένως, κάθε απαίτηση απόδειξης σε επίπεδο προκαταρκτικής απόδειξης με την προσφορά και περαιτέρω και με δικαιολογητικά κατακύρωσης, τεχνικών προδιαγραφών τέθηκε άνευ ετέρου παράνομα και είναι ακυρωτέα, ομοίως δε παράνομα τέθηκαν οι απαιτήσεις υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης περί προσόντων παραγωγού πρώτων υλών και περί υλικών και πρώτων υλών και των προδιαγραφών τους, ενώ επίσης παράνομα τέθηκαν χαρακτηριστικά των πρώτων υλών και των αγαθών που θα ενσωματωθούν στο προς εκτέλεση έργο, ως κριτήρια επιλογής και αντικείμενο ούτως, προκαταρκτικής δια του ΤΕΥΔ, και οριστικής δια δικαιολογητικών κατακύρωσης. Οι παραπάνω απαιτήσεις είναι εισέτι πιο περιοριστικές και παράνομες, διότι όχι μόνο δεσμεύουν τον προσφέροντα εργολάβο εξαρχής δια της προσφοράς του σε συγκεκριμένα συστήματα και υλικά συγκεκριμένου παραγωγού, αλλά αποκλείουν αυτόν ακόμη και από την επιλογή παραγωγού που ενδεχομένως θα αποκτήσει τις οικείες πιστοποιήσεις πριν καν την εκτέλεση της σύμβασης και πριν τον κρίσιμο χρόνο, όταν τα υλικά που παράγει θα τύχουν χρήσης από τον ανάδοχο ως κατασκευαστικά υλικά και δεσμεύουν επιπλέον τον εργολάβο σε συγκεκριμένα υλικά που φέρουν και αυτά τις αναγκαίες πιστοποιήσεις ήδη κατά την υποβολή της προσφοράς του. Επομένως, μια ιδιότητα της πρώτης ύλης και του παραγωγού αυτής, μιας ύλης που απλώς θα ενσωματωθεί ως κατασκευαστικό υλικό στο προς εκτέλεση έργο κατά την εκτέλεση της σύμβασης θα πρέπει να υφίσταται ήδη πριν την υποβολή της προσφοράς του εργολάβου, παρότι η ύλη, όπως ήδη αναφέρθηκε, δεν συνιστά αντικείμενο της προσφοράς, όπως θα συνέβαινε σε μια σύμβαση προμήθειας πρώτων υλών και αγαθών, αλλά απλό μέσο για την εκτέλεση της σύμβασης ήτοι την κατασκευή του έργου. Η δε κατ' άρ. 104 παρ. 1 Ν. 4412/2016 υποχρέωση να ισχύουν ήδη τα εκ της διακήρυξης απαιτούμενα προσόντα και προϋποθέσεις συμμετοχής κατά τον χρόνο της προσφοράς, αφορά ακριβώς τις προϋποθέσεις παραδεκτής συμμετοχής, ήτοι τις αποδεικτέες για την αποδοχή προσφοράς απαιτήσεις. Όντως στο πλαίσιο μιας διαδικασίας ανάθεσης προμήθειας αγαθών, ακριβώς επειδή το αντικείμενο της σύμβασης είναι η πώληση αγαθών, το αντικείμενο της

Αριθμός Απόφασης :793/2020

προσφοράς, ήτοι τα αγαθά θα πρέπει να υπάρχουν εκ των προτέρων και να είναι συγκεκριμένα και όχι να τελεί υπό αίρεση και να είναι υποθετική η τυχόν μελλοντική κατασκευή τους. Προς τούτο, σε τέτοιες διαδικασίες προμήθειας, οι προδιαγραφές επί των αγαθών πρέπει να υφίστανται κατά τον χρόνο της προσφοράς. Στο πλαίσιο μιας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης έργου όμως, οι πρώτες ύλες και τα χαρακτηριστικά αυτών, πολλώ δε μάλλον τα προσόντα του παραγωγού μιας πρώτης ύλης, δεν συνιστούν προϋποθέσεις και τούτο διότι δεν συνιστούν οι πρώτες ύλες το αντικείμενο της σύμβασης, αλλά απλώς θα χρησιμοποιηθούν για να κατασκευαστεί το αντικείμενο αυτό, ήτοι το έργο. Αντίθετα, μπορούν (όταν προβλέπεται τεχνική προσφορά και πάντως όχι στις διαδικασίες με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή) να τεθούν προδιαγραφές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, ήτοι το έργο και τις σχεδιαζόμενες επιδόσεις του, ως και τα τυχόν επιμέρους προτεινόμενα προς χρήση αγαθά και μέσα στο πλαίσιο της προσέγγισης του προσφέροντος ως προς την προτεινόμενη εκ μέρους του εκτέλεση. Δεδομένου όμως ότι το αντικείμενο των προδιαγραφών δεν υφίσταται ακόμη κατά τη διαδικασία επιλογής αναδόχου δεν είναι δυνατόν να αποδειχθούν εκ των προτέρων οι προδιαγραφές του, ως αν να επρόκειτο για την προμήθεια ενός ήδη υπάρχοντος αγαθού. Εν προκειμένω η αναθέτουσα δεν απαιτεί εξάλλου, απόδειξη προδιαγραφών του όλου υπό κατασκευή έργου, αλλά επιβάλλει απαιτήσεις απόδειξης προδιαγραφών των πρώτων υλών του ήδη με την προσφορά και δη, όχι ως αντικείμενο βαθμολόγησης, αλλά ως επί ποινή αποκλεισμού ελάχιστο αποδεικτικό ζητούμενο της προσφοράς. Η ίδια όμως η απαίτηση προεπιλογής και δέσμευσης του προσφέροντος, κατά τον χρόνο της προσφοράς σε συγκεκριμένα υλικά και παραγωγούς είναι από μόνη της παράνομη, αλλά και επιπλέον τούτου και αδικαιολόγητη και υπέρμετρη, ένεκα και του είδους της διαδικασίας, του αντικειμένου της και του κριτηρίου ανάθεσης, αφού όχι μόνο αναγκάζουν αυτόν σε ένα μη προβλεπόμενο και πέραν του νομίμου, φόρτο απόδειξης, πέραν όμως τούτο και επί της ουσίας, αποκλείοντας αυτόν από την ευχέρεια περαιτέρω επιλογής κατά την εκτέλεση κατάλληλων και φθηνότερων υλικών. Επιπλέον δε, αποκλείουν αυτόν από τη χρήση υλικών εναλλακτικών παραγωγών σε σχέση με τους εντοπισθέντες κατά την προσφορά ή υλικών που

Αριθμός Απόφασης :793/2020

απαιτούν τα αναγκαία χαρακτηριστικά μετά την υποβολή της προσφοράς και ενώ αυτονόητα, ο προσφέρων αφού καταστεί ανάδοχος και με τη βεβαιότητα της σύμβασης θα έχει τη δυνατότητα ευχερέστερης εξασφάλισης και πρόσβασης σε περισσότερα υλικά και μέσα, πέραν δε τούτου εξάλλου, υποχρεούται να εντοπίσει τα οικεία υλικά προώρως και ενώ σε μια διαδικασία έργου, ο ανάδοχος δεν φέρει τέτοιο περιορισμό, δυνάμενος να εκμεταλλευθεί το διάστημα της αξιολόγησης, της κατακύρωσης, της υπογραφής, αλλά και της ενδιάμεσης εκτέλεσης και τούτο, όλως νομίμως. Είναι δε όλως διάφορο το ζήτημα ότι κατ' άρ. 88 Ν. 4412/2016, οι προσφέροντες οφείλουν να έχουν λάβει υπόψη τους για το άμεσο κόστος εκτέλεσης του έργου και την προσφερόμενη εξ αυτών τιμή, εύλογα στοιχεία της αγοράς από μια ανύπαρκτη κατά νόμο και όλως περιοριστική και αδικαιολόγητη για τέτοια διαδικασία, απαίτηση να έχουν εκ των προτέρων δεσμευθεί, ήδη κατά την προσφορά τους, σε συγκεκριμένο παραγωγό και συγκεκριμένα επιμέρους υλικά, εμποδιζόμενοι ούτως κατά την εκτέλεση να χρησιμοποιήσουν τυχόν ίδιας ή καλύτερης ποιότητας του ίδιου ή άλλου παραγωγού και ίδιας ή άλλης τιμής, υλικά ή υλικά που το πρώτον πιστοποιούνται ή αναβαθμίζονται κατά τον χρόνο μετά την υποβολή της προσφοράς. Άλλωστε, ούτε κατ' άρ. 88 Ν. 4412/2016 ο προσφέρων υποχρεούται να έχει εξασφαλίσει ήδη προ της εκτέλεσης συγκεκριμένα ήδη υπάρχοντα και διαθέσιμα για τον ίδιο και εξασφαλισθέντα υλικά (ούτε υποχρεωτικά, θα πρέπει να αποδείξει ότι θα χρησιμοποιήσει ήδη παραχθέν υλικό συγκεκριμένου παραγωγού, το οποίο ήδη διαθέτει τεχνικό φυλλάδιο που αναφέρει συγκεκριμένες ιδιότητες και συγκεκριμένα πιστοποιητικά, ουδόλως δε τέτοια στοιχεία εξετάζονται στα πλαίσια του κατ' άρ. 88 Ν. 4412/2016 ελέγχου), αλλά μόνο εφόσον επικαλείται ειδικές συνθήκες που του επιτρέπουν ιδιαίτερα χαμηλό κόστος ενδέχεται να χρησιμοποιήσει τέτοια στοιχεία, ειδικά για τη δικαιολόγηση της τιμής της προσφοράς του, δυνάμενος εξάλλου να επικαλεστεί και εν γένει στοιχεία από έλεγχο αγοράς του ή ενδεικτικές τιμές από παραπλήσια υλικά. Άρα, κατ' αποδοχή του συνόλου των ισχυρισμών του δεύτερου λόγου της προσφυγής, οι όροι 22.Δ.γ και 23.6 της διακήρυξης και οι αντίστοιχοι όροι της ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ, καθ' ο μέρος οι τελευταίοι ορίζουν αντικείμενο απόδειξης ως προϋπόθεση συμμετοχής και περαιτέρω,

Αριθμός Απόφασης :793/2020

επιλογής αναδόχου, είναι στο σύνολο τους ακυρωτέοι και δη, για καθεμία, αυτοτελώς, κατά την παρούσα σκέψη, βάση παρανομίας αυτών.

6. Επειδή, όσον αφορά τον τρίτο λόγο της προσφυγής, προκύπτει ότι ο όρος 22.Δ.α της διακήρυξης ορίζει κριτήριο επιλογής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας συνιστάμενο στα εξής «α) *Το αναγκαίο ανθρώπινο δυναμικό και συγκεκριμένα τουλάχιστον τέσσερα (4) άτομα εργατοτεχνικό προσωπικό, με αποδεδειγμένη εμπειρία σε εργασίες παρόμοιου αντικείμενου σύμφωνα με την παρούσα διακήρυξη και τα τεύχη δημοπράτησης του έργου*», ενώ ο όρος 23.6 θεσπίζει το ακόλουθο δικαιολογητικό οριστικής απόδειξης περι του ως άνω κριτηρίου επιλογής «*Έντυπα Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης με τα οποία αποδεικνύεται η πλήρης και συνεχής απασχόληση τουλάχιστον τεσσάρων ατόμων εργατοτεχνικού προσωπικού καθ' όλη τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας (2015, 2016, 2017, 2018, 2019), συνοδευόμενα από καταλόγους, που επέχουν θέση υπεύθυνης δήλωσης, εκάστου εξ' αυτών, με τα έργα που έχει εργαστεί και που έχουν ως αντικείμενο εργασίες παρόμοιου αντικείμενου με το δημοπρατούμενο, κατά την τελευταία πενταετία.*». Άρα, κατά τους ως άνω όρους, ο προσφέρων θα πρέπει από το 2015 έως και το 2019 και δη, καθ' όλη τη διάρκεια των ως άνω ημερολογιακών ετών και αδιάσπαστα, να απασχολεί 4 συγκεκριμένα άτομα ως μισθωτούς με σχέση εξαρτημένης εργασίας, οι οποίοι εργατοτεχνίτες έχουν ίδια εμπειρία σε εργασίες όπως το συγκεκριμένο υπό ανάθεση αντικείμενο εντός της τελευταίας πενταετίας. Η ως άνω ειδικότερη απαίτηση τα πρόσωπα αυτά να απασχολούνται από τον προσφέροντα όχι μόνο προ της δημοσίευσης της διακήρυξης, αλλά και ήδη από την αρχή του 2015, είναι όλως αδικαιολόγητη, αφού ούτε ο χρόνος πρόσληψης στον συγκεκριμένο εργοδότη έχει οιαδήποτε σχέση με την καταλληλότητα του προσωπικού ούτε προφανώς, είναι δυνατόν οικονομικός φορέας να υποθέτει εκ των προτέρων και προ της δημοσίευσης της προσβαλλομένης τους προκείμενους όρους, ώστε όχι απλά να προσλάβει προ της δημοσίευσης της διακήρυξης τέτοιο προσωπικό, αλλά να το διατηρεί και αμετάβλητο και δη, ενώ η μεταβολή σύνθεσης προσωπικού δύναται να οφείλεται σε γεγονότα εκτός σφαίρας ευθύνης και ελέγχου του οικονομικού φορέα, με αποτέλεσμα εν τέλει για όλους τους ανωτέρω λόγους, η ειδικότερη αυτή απαίτηση να είναι αδικαιολόγητα

Αριθμός Απόφασης :793/2020

περιοριστική και δη, ιδιαίτερα περιοριστική, του ανταγωνισμού, να μην εξυπηρετεί κανένα εύλογο σκοπό και να αποκλείει όλως κατάλληλους οικονομικούς φορείς που διαθέτουν ακόμη και το προσωπικό που θα απαιτηθεί για την εκτέλεση της σύμβασης, βάσει μιας όλως αυθαίρετης συνθήκης και προϋπόθεσης (Αποφάσεις ΑΕΠΠ 187-188/2020). Προδήλως περιοριστική και δη αδικαιολογήτως είναι και η απαίτηση περί απασχόλησης τέτοιου προσωπικού ειδικώς με σχέση εξαρτημένης εργασίας, αφού ουδεμία σχέση έχει το καθεστώς απασχόλησης με την ικανότητα του προσώπου να εκτελέσει τις όποιες σχετικές εργασίες και τούτο, ενώ η παραπάνω απαίτηση περιορίζει αδικαιολογήτως και την κατ' άρ. 78 Ν. 4412/2016 δυνατότητα στήριξης σε ικανότητες τρίτων οικονομικών φορέων, αλλά και τη δυνατότητα ανάθεσης υπεργολαβίας επί μέρους των υπό εκτέλεση εργασιών. Τούτο διότι η όποια δυνατότητα αναζήτησης δάνειας εμπειρίας περιορίζεται σε εργοδότες τέτοιου προσωπικού και όχι στη δυνατότητα συνεργασίας με μεμονωμένους ελεύθερους επαγγελματίες και τεχνίτες, αφού απαιτείται σχέση εξαρτημένης εργασίας με εργοδότη, αποκλειομένης της στήριξης σε ικανότητες τρίτου επί μεμονωμένου ελεύθερου επαγγελματία. Σε αντίθεση δε με τους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας, ο προσφεύγων όσον αφορά τον συγκεκριμένο ισχυρισμό του, επικαλείται ότι δεν πληροί τον όρο ως έχει, ακριβώς διότι δεν μπορεί να στηριχθεί σε ικανότητες τρίτων μεμονωμένων τεχνικών και υπεργολάβων και δεν ζητά να επιβληθεί συγκεκριμένο επιχειρηματικό μοντέλο, πράγμα που απαιτεί ακριβώς ο προσβαλλόμενος όρος, αλλά να επιτραπεί η συμμετοχή και σε όποιον δύναται να διαθέτει το τυχόν απαιτούμενο προσωπικό βάσει υπεργολαβικής συνεργασίας με μεμονωμένους τεχνίτες. Περαιτέρω, δεν αρκεί απλά το προσωπικό να προϋπάρχει ούτε να έχει 5 έτη προϋπηρεσία, αλλά αυτή πρέπει να είναι ειδικά στον συγκεκριμένο εργοδότη, χωρίς ουδόλως τούτο, ήτοι το αδιάσπαστο της απασχόλησης στην ίδια επιχείρηση να έχει οιονδήποτε ρόλο επί οιονδήποτε απαραίτητου ή επιθυμητού προσόντος και ενώ αντίστοιχα, αυτοτελώς απαιτείται εμπειρία του οικονομικού φορέα κατά τον όρο 22.Δ.β, με αποτέλεσμα ουδέν νόημα να υπάρχει στην απαίτηση 22.Δ.α. Περαιτέρω, δεν αρκεί να υπάρχει εμπειρία 5 ετών των εργατοτεχνιτών, αλλά πρέπει να καλύπτει όλο το διάστημα από 1/1/2015 έως και 31/12/2019, χωρίς ουδόλως να

Αριθμός Απόφασης :793/2020

προκύπτει προς τι εξυπηρετείται η εκτέλεση από το αδιάσπαστο της απασχόλησης σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Περαιτέρω, ενώ ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 20-5-2020, η απαιτούμενη εμπειρία ολοκληρώνεται στο 2019, χωρίς οι προσφέροντες να μπορούν να επικαλεστούν εμπειρία εργατοτεχνιτών εντός του ίδιου του έτους προκήρυξης της διαδικασίας, πάλι προδήλως αδικαιολόγητα. Επιπλέον, οι προσφέροντες δεν μπορούν καν να μετάσχουν προσλαμβάνοντας έστω και με εξαρτημένη εργασία και ακόμα και πριν την προσφορά τους το προσωπικό αυτό, διότι πρέπει να το απασχολούν από το 2015. Ακόμη, όμως, δεν είναι δυνατή προφανώς ούτε η πρόσληψη του κατά την εκτέλεση αφού ο όρος τίθεται ως κριτήριο επιλογής και πρέπει να συντρέχει ήδη κατά την προσφορά, ενώ εξάλλου ρητά απαιτείται η απασχόληση του από τον προσφέροντα από το 2015. Ουδόλως προκύπτει όμως, ακόμη και αν υποτεθεί ότι ευλόγως απαιτείται η εμπειρία στο πρόσωπο των εργατοτεχνιτών και δη, ακόμη και ως ανωτέρω τέθηκε με αδιάσπαστη απασχόληση επί 5 έτη, μη συμπεριλαμβανομένου του 2020, για ποιον λόγο και τι εξυπηρετείται από την πρόσληψη του άνω των 5 ετών πριν τον διαγωνισμό ή ακόμη και πριν την υποβολή της προσφοράς ή ακόμη και πριν την εκτέλεση, όπου το προσωπικό θα χρησιμοποιηθεί. Εξάλλου, το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α Ν. 4412/2016 (σημ. η' ΜΕΡΟΣ ΙΙ) ορίζει το μέσο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό ως κριτήριο επιλογής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και συγκεκριμένα ως ένα κριτήριο απόδειξης μιας εν γένει τεχνικοοργανωτικής δομής του προσφέροντος και δυνατότητας διαχείρισης συγκεκριμένου μεγέθους προσωπικού. Όμως, τούτο δεν σημαίνει ότι είναι δυνατόν να τεθεί ως κριτήριο επιλογής η απασχόληση συγκεκριμένου αριθμού προσωπικού και δη, συγκεκριμένων ίδιων ατόμων κατά τα τελευταία έτη και μάλιστα απαράλλακτα και μάλιστα, για διάστημα όχι 3, όσον αφορά το κατά το ως άνω ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ χρόνο αξιολόγησης μέσου προσωπικού, αλλά 5 ετών, όπως εν προκειμένω. Άλλωστε, ο ως άνω όρος αναφέρεται σε απλούς εργατοτεχνίτες, η όποια απαίτηση εμπειρίας επί των οποίων ήδη μόνη της είναι ιδιαίτερα επαχθής και ουδόλως εξάλλου δικαιολογείται με βάση το αντικείμενο της σύμβασης, που δεν εμφανίζει κάποια ιδιαίτερη απόκλιση και εξειδικευμένη απαίτηση τεχνικής σε σχέση με κοινά έργα οικοδομικών και οδοποιίας ούτε

Αριθμός Απόφασης :793/2020

προκύπτει οτιδήποτε τέτοιο από τις Απόψεις της αναθέτουσας. Τούτο ενώ εξάλλου δεν απαιτήθηκε κάποιο συγκεκριμένο προσόν τεχνικής γνώσης, εξειδίκευσης και επάρκειας σε δυνατότητα έντεχνης εκτέλεσης σε συγκεκριμένη εργασία για το ως άνω προσωπικό, αλλά η εν γένει απασχόληση του σε εν γένει παρόμοιες εργασίες, χωρίς καμία ειδική απαίτηση τεχνικής γνώσης, επαγγελματικής ειδίκευσης και ειδικής τεχνικής του ικανότητας ως συνεχόμενη με κάποια συγκεκριμένη επιμέρους εργασία του έργου. Το δε σημ. β' του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ XII ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Α ΜΕΡΟΣ II Ν. 4412/2016 που ομοίως αβάσιμα επικαλείται η αναθέτουσα, αναφέρεται σε «τεχνικό προσωπικό ή τεχνικές υπηρεσίες που ανήκουν απευθείας στην επιχείρηση του οικονομικού φορέα είτε όχι, ιδίως των υπευθύνων για τον έλεγχο της ποιότητας και όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις έργων, εκείνων που θα έχει στη διάθεση του ο εργολήπτης για την εκτέλεση του έργου» και επομένως, αφορά εξειδικευμένα στελέχη με ιδιαίτερες γνώσεις και υψηλή εξειδίκευση, η ειδική επιστημονική γνώση και τεχνογνωσία των οποίων έχει καθοριστική σημασία για την εκτέλεση του έργου και όχι απλούς εργατοτεχνίτες που θα απασχοληθούν σε ένα οικοδομικό έργο. Ομοίως δε το σημ. α' του ΜΕΡΟΥΣ II του ως άνω ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ θεσπίζει δυνατότητα απαίτησης προηγούμενης εμπειρίας, αναζητούμενης σε διάστημα έως 5 ετών (και όχι αναγκαία επί και των 5 προηγούμενων ετών) επί παρομοίων εργασιών, από τους οικονομικούς φορείς και όχι από το απασχολούμενο προσωπικό για την εκτέλεση της σύμβασης έργου και δη τους εργάτες. Σε αντίθεση δε με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας και της παρεμβαίνουσας, ο προσφεύγων δεν αιτείται τροποποίηση του όρου στα μέτρα της δικής του δομής, αλλά ακύρωση του όρου, καθ' ο μέρος δεν απαιτεί απλώς έναν υπεύθυνο με τέτοια εμπειρία ή να συντρέχει η εμπειρία στο πρόσωπο του οικονομικού φορέα, αλλά απαιτείται η εμπειρία στο πρόσωπο τεσσάρων ειδικώς απασχολούμενων από τον ίδιο ως μισθωτών κατά συγκεκριμένα έτη και καθ' όλη τη διάρκεια τους εργατοτεχνιτών. Περαιτέρω, προεχόντως αλυσιτελώς, η αναθέτουσα επικαλείται την ανάγκη ειδικής εμπειρίας σε εργασίες αντικατάστασης χλοοτάπητα, αποστραγγίσεις, υποβάσεις, αρδευτικά και ηλεκτρονικό εξοπλισμό και ειδικής ανάγκης για χωματουργούς και υδραυλικούς που έχουν εμπειρία στα στάδια

Αριθμός Απόφασης :793/2020

κατασκευαστικών εργασιών που σκοπούν στην πλήρη ανακατασκευή ενός ποδοσφαιρικού γηπέδου και τούτο πρώτον, διότι δεν απαιτήθηκε ειδική προηγούμενη εμπειρία στις συγκεκριμένες εργασίες και μάλιστα όλες εξ αυτών, αλλά εν γένει προηγούμενη εμπειρία σε παρόμοιες εργασίες, χωρίς καν να αναφέρεται ότι πρέπει να καλύπτονται σωρευτικά από τους 4 εργατοτεχνίτες ή έκαστο εξ αυτών όλες οι ανωτέρω εργασίες και δεύτερον, διότι τούτο ουδόλως εξηγεί γιατί όμως πρέπει συγχρόνως οι εργατοτεχνίτες να απασχολούνται από το 2015 από τον προσφέροντα ειδικώς ή από υπεργολάβο και δεν μπορούν να είναι ελεύθεροι επαγγελματίες και μεμονωμένοι τεχνίτες, όπως και γιατί η εμπειρία τους πρέπει να συντρέχει εντός συγκεκριμένου διαστήματος, το οποίο όμως θα πρέπει να καλύπτεται όλο από την απασχόληση στον συγκεκριμένο εργοδότη, ενώ συγχρόνως δεν προσμετρώνται ούτε εμπειρίες που κτήθηκαν σε άλλους εργοδότες και ενώ αυτοτελώς απαιτείται η προηγούμενη απασχόληση γενικά και ασχέτως αντικείμενου στη συγκεκριμένη πενταετία έως και το 2019 και άρα, στην πραγματικότητα εξαιτία έως την υποβολή προσφοράς από την εκτέλεση προηγούμενων έργων εντός του ιδίου διαστήματος. Τούτο πέραν του ότι η αναθέτουσα αναφέρεται σε κατηγορίες όπως υδραυλικές και ηλεκτρονικά, οι οποίες δεν δικαιολογούν καν αυτοτελή κατηγορία ΜΕΕΠ ως απαίτηση στη διακήρυξη. Σε κάθε όμως περίπτωση, ο ως άνω ισχυρισμός είναι και ούτως ή άλλως αβάσιμος, καθώς το προκείμενο έργο είναι ένα όλως σύνηθους αντικείμενου και φύσης και προδήλως χαμηλής σχετικά περιπλοκότητας και οικονομικής αξίας έργο, που κατά τον όρο 23.4 της διακήρυξης δικαιολογεί μόλις Α1 τάξη Οικοδομικών, 1^η τάξη ΠΡΑΣΙΝΟΥ και Α2 Οδοποιίας, δηλαδή επιτρέπει κατά νόμο και άρ. 76 Ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν. 3669/2008, η αξία και το αντικείμενο του τη συμμετοχή εργοληπτικών επιχειρήσεων των κατώτερων τάξεων του ΜΕΕΠ, με αποτέλεσμα μια τόσο περιοριστική απαίτηση να μη δύναται να δικαιολογηθεί επί τη βάσει της αόριστης αναφοράς της ανάγκης για εξειδίκευση των απλών οικοδόμων και εργατοτεχνιτών, ανάγκη που δεν υφίσταται και απαίτηση που δεν τίθεται ούτε σε πολύ συνθετότερα έργα πολύ ανώτερης τάξης ΜΕΕΠ. Ο δε παρεμβαίνων ομοίως αορίστως και αλυσιτελώς, ενώ προηγουμένως, αλλά και στο πλαίσιο κατά του συγκεκριμένου λόγου της προσφυγής, ισχυρισμών του, επικαλείται ότι

Αριθμός Απόφασης :793/2020

ότι εσφαλμένα το ως άνω έργο προκηρύχθηκε ως έργο, εν συνεχεία επικαλείται ότι είναι αναγκαία η απασχόληση έμπειρων εργατοτεχνιτών σε χωματουργικές και λοιπές εργασίες του έργου. Επιπλέον, η παρεμβαίνουσα αβασίμως προβαίνει η ίδια σε επεξήγηση του παραπάνω όρου που έθεσε η αναθέτουσα, προτείνοντας ή διευκρινίζοντας η ίδια, όπως αναρμοδίως πώς πρέπει να κατανεμηθεί το απαιτούμενο προσωπικό, χωρίς τούτο ουδόλως να προκύπτει από τη διακήρυξη, η οποία κατά τα ανωτέρω ουδέν διακρίνει, ισχυρισμός που εξάλλου είναι και αλυσιτελής, διότι ουδόλως προκύπτει οιαδήποτε ανάγκη ή αιτιολόγηση (η οποία πρέπει να παρέχεται από την αναθέτουσα και όχι τους ενδιαφερόμενους να μετάσχουν) για ειδική εμπειρία σε «αποστράγγιση», σε «άρδευση» και σε «ηλεκτρονικό εξοπλισμό», απαίτηση που αν ίσχυε θα ήταν εισέτι καταχρηστικότερη. Η δε αιτίαση μάλιστα της παρεμβαίνουσας περί 1 εξειδικευμένου τεχνίτη σε ηλεκτρονικό εξοπλισμό είναι όπως αστήρικτη, αλλά και αν ακόμα ίσχυε θα έχρηζε ειδικής αιτιολόγησης, πολλώ δε μάλλον αφού αν όντως ίσχυε δεν θα επέτρεπε ούτε καν τη χρήση υπεργολάβου (και παρέχοντας στήριξη για το κριτήριο επιλογής 22.Δ.3) μεμονωμένου τεχνίτη για την εγκατάσταση του αξίας 23.000,00 ευρώ ηλεκτρονικού εξοπλισμού, παρά θα έπρεπε ο προσφέρων να συνεργαστεί με επιχείρηση που απασχολεί με μισθωτή εργασία τέτοιο τεχνίτη για 5 και πλέον έτη. Πάντως, όπως ήδη αναφέρθηκε, ουδόλως προκύπτει ότι η αναθέτουσα προσδιόρισε ούτως τις απαιτήσεις εμπειρίας προσωπικού, παρά τα ανωτέρω είναι αναρμοδίως και άνευ ερείσματος αιτιάσεις και ερμηνείες της παρεμβαίνουσας. Τέλος όπως αορίστως και αλυσιτελώς, αλλά και αναποδεικτως η παρεμβαίνουσα επικαλείται ότι ο προσφεύγων αντί των απαιτήσεων ISO, ζήτημα όπως άσχετο με την προσφυγή, διαθέτει ειδική πιστοποίηση από τον ....., ισχυρισμός που δεν καθίσταται κατανοητό πώς σχετίζεται με τον προκείμενο λόγο της προσφυγής. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα που ανωτέρω επικαλέστηκε ότι ο προσφεύγων δεν διαθέτει εξειδικευμένη εμπειρία σε αντίστοιχα έργα, παρότι κατά την επικαλούμενη τη νομιμότητα της προκείμενης διακήρυξης έργου, παρεμβαίνουσα η διαδικασία έπρεπε να προκηρυχθεί ως προμήθεια, επιπλέον προβάλλει ότι ο καταταγείς στις κατάλληλες κατηγορίες και τάξεις ΜΕΕΠ, προσφεύγων έχει εκτελέσει σειρά δημόσιων συμβάσεων προμήθειας και

Αριθμός Απόφασης :793/2020

τοποθέτησης συνθετικών χλοοταπήτων, οι οποίες ναι μεν καταδεικνύουν ότι διαθέτει προσωπικό (καίτοι, ο προσφεύγων κατ' ορισμένο τρόπο ισχυρίστηκε, ότι εμποδίζεται μεταξύ άλλων, να μετάσχει ακριβώς διότι σκοπεί στη χρήση και μεμονωμένων τεχνιτών υπεργολάβων) όμως δεν έχουν τόσο σύνθετο μικτό αντικείμενο όπως η προκείμενη κάτω των ορίων και εμπίπτουσα σε κατώτερες τάξεις αυτών του ΜΕΕΠ του προσφεύγοντος, διαδικασία, της οποίας ούτε ο τόσο ιδιάζων ούτε ο τόσο σύνθετος χαρακτήρας εν τέλει προκύπτει σε τι συνίστανται, ενώ αφορούν έργο Α1 τάξης οικοδομικών, 1^{ης} τάξης πρασίνου και Α2 τάξης οδοποιίας. Και τούτο διότι δεν προκύπτει ούτε προς τι εξειδικεύεται διαφορετικά ένας εργατοτεχνίτης σε αποστραγγίσεις από χωματοουργικά και από αρδευτικά και προς τι σκοπεί η ως άνω εξειδίκευση και δη, συνδυασμένα και δια σταθερής από το 2015 εξαρτημένης απασχόλησης στον ίδιο εργοδότη, σε ένα έργο τόσο χαμηλών τάξεων και περιορισμένου αντικειμένου και προϋπολογισμού, ως και όλως συμβατικής και συνήθους φύσης, ώστε να απαιτείται ειδική επιμέρους εξειδίκευση για τον κάθε εργάτη και δη, ενώ δεν προβλέπεται καν κατηγορία υδραυλικών έργων. Οι παραπάνω αιτιάσεις είναι κατά τα ανωτέρω αντιφατικές, αόριστες, υποθετικές και αναπόδεικτες. Συνεπώς, κάθε μία δε εκ των ως άνω απαιτήσεων που όλες περιέχονται στον όρο 22.Δ.α και τις αντίστοιχες διατάξεις του όρου 23.6, ήτοι πρώτον, να απασχολούνται καταρχήν από τον ίδιο ή έστω και από υπεργολαβική επιχείρηση με μισθωτή πάντως εργασία οι τεχνίτες χωρίς δυνατότητα συνεργασίας με ανεξάρτητους τεχνίτες, δεύτερον, οι εργάτες να έχουν αποδεικνυόμενη προηγούμενη εμπειρία ανεξαρτήτως της απαιτούμενης για τον οικονομικό φορέα εμπειρίας, τρίτον, οι εργάτες όχι απλώς να απασχολούνται ήδη με μισθωτή εργασία από πριν την έναρξη της σύμβασης, αλλά και πριν την υποβολή της προσφοράς, αλλά και πριν τη διακήρυξη, αλλά ακόμη και από 1/1/2015 από τον προσφέροντα ή τον υπεργολάβο εργοδότη τους και δη αδιάσπαστα επί τόσα έτη, τέταρτον, να μην αρκεί η καθ' οιονδήποτε τρόπο παρελθούσα συνεργασία αλλά να πρέπει αυτή να υφίσταται ως εξαρτημένη ειδικώς εργασία και πέμπτον, η όλη εμπειρία, αλλά και η μισθωτή απασχόληση των εργατών θα πρέπει να σωρεύεται σε έναν εργοδότη επί όλα αυτά τα έτη, χωρίς δυνατότητα σώρευσης εμπειρίας ή και χρόνου εργασίας από περισσότερους εργοδότες, όπως και ότι η εργασία αυτή

Αριθμός Απόφασης :793/2020

θα πρέπει να σωρεύεται σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το οποίο αν διασπασθεί κατά οιοδήποτε χρονικό διάστημα αποκλείεται η προσφορά, είναι αυτοτελώς παράνομη, ασχέτως των υπολοίπων και για καθένα εκ των ως άνω αυτοτελών λόγων παρανομίας τους, έκαστος εκ των οποίων αρκεί για τον αδικαιολόγητα αντανταγωνιστικό τους χαρακτήρα, ενώ ο προκείμενος σωρευτικός συνδυασμός του, απλώς επιτείνει την ήδη πρόδηλη δυσαναλογία και την παρανομία τους. Άρα, κατ' αποδοχή του τρίτου λόγου της προσφυγής, ο όρος 22.Δ.α και ο όρος 23.6 όσον αφορά τον όρο 22.Δ.α είναι ακυρωτέοι.

7. Επειδή, ανεξαρτήτως όσων παραπάνω ήδη διαπιστώθηκαν, όσον αφορά τον τέταρτο λόγο της προσφυγής, προκύπτει ότι κατά το ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6, ΑΤ 47 του ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ της διακήρυξης, ορίζονται τα εξής «*Προδιαγραφές Συνθετικού Χλοοτάπητα: Το υλικό θα πληροί τις προδιαγραφές προστασίας από τις υπεριώδεις ακτίνες του DIN 53387 W.O. M Test. στον έλεγχο 5. 000 ωρών.... Συνοδευτικά έγγραφα: 1. Έκθεση αποτελεσμάτων εργαστηριακού ελέγχου (FIFA LABORATORY TEST REPORT - TEST MANUAL 2015) εγκεκριμένου από τη FIFA εργαστηρίου και πιστοποιημένου κατά DIN EN ISO/ IEC 17025 από όπου να προκύπτει η κατάταξη του στην κατηγορία FIF A QUALITY PRO, τόσο των πράσινων τμημάτων όσο και των λευκών ή κίτρινων γραμμών. 2. Πιστοποιητικό ελέγχου κατά EN 15330-1:2013 3. Πιστοποιητικό ελέγχου κατά NF P 90-112 4. Σήμα πιστοποίησης σε γήπεδο κατηγορίας FIFA QUALITY PRO 5. Σήμανση CE 6. Πιστοποιητικό ISO 9001 του εργοστασίου παραγωγής 7. Πιστοποιητικό ISO 14001 του εργοστασίου παραγωγής 8. Πιστοποιητικό OHSAS 18001 του εργοστασίου παραγωγής 9. Οποιοδήποτε αποδεικτικό μέσο κατάταξης στον κατάλογο εργοστασίων της FIFA στη κατηγορία FIFA Licensee producers ή σήμα FIFA PREFERRED PRODUCER 10. Γραπτή εγγύηση του εργοστασίου παραγωγής διάρκειας τουλάχιστον πέντε (5) ετών. Προδιαγραφές πυριτικού αδρανούς (χαλαζιακή άμμος) - Ελάχιστες απαιτήσεις: Προμήθεια μεταφορά και επίταση δια κατάλληλων μηχανικών μεθόδων ενσωμάτωσης, πυριτικού αδρανούς, επί ήδη επιστρωμένου συνθετικού χλοοτάπητα, στην ενδεδειγμένη ποσότητα Kg/ m2, που θα αναφέρεται στο πιστοποιητικό εργαστηριακού ελέγχου. Το πυριτικό αδρανές θα συμμορφώνεται πλήρως με τα κατατεθειμένα πιστοποιητικά εργαστηριακού ελέγχου του ποδοσφαιρικού συνθετικού*

Αριθμός Απόφασης :793/2020

χλοοτάπητα και με τις απαιτήσεις της μελέτης, γεγονός που πρέπει απαραίτητα να αποδεικνύεται από αποτελέσματα εργαστηριακών μετρήσεων πιστοποιημένου κατά DIN EN ISO/ IEC 17025 εργαστηρίου εκτελέσεως παρομοίων δοκιμών ελέγχου. Η άμμος και ο προμηθευτικός οίκος πρέπει να πληρούν τις κάτωθι προϋποθέσεις, προδιαγραφές και πιστοποιήσεις. Ο οίκος να είναι πιστοποιημένος κατά ISO 9001,14001,18001 για την κατασκευή Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων ISO 9001 για την παραγωγή και διάθεση φυτοχωμάτων, EN 39001 για την ασφαλή μεταφορά των εμπορευμάτων και EN1176-1 για την παραγωγή και προμήθεια ρυζάκι και άμμου παιδικών χαρών. Η άμμος να πληροί τις απαιτήσεις CE-EN 13139. Όλες οι ως άνω απαιτήσεις πρέπει να πιστοποιούνται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς με εργαστηριακούς ελέγχους και βεβαιώσεις των φορέων που εκδίδουν τις πιστοποιήσεις τα οποία θα κατατεθούν στην Υπηρεσία από τον ανάδοχο. Προδιαγραφές υλικού επίδοσης (EPDM πράσινου χρώματος) - Ελάχιστες απαιτήσεις: ... Οι κόκκοι του υλικού θα συμμορφώνονται πλήρως με τα κατατεθειμένα πιστοποιητικά εργαστηριακού ελέγχου του ποδοσφαιρικού συνθετικού χλοοτάπητα και με τις απαιτήσεις των της μελέτης. Απαγορεύεται οποιαδήποτε πρόσμιξη. Συνοδευτικά έγγραφα: 1. Έκθεση αποτελεσμάτων ελέγχου χημικής σύστασης κατά DIN 18035 - 7 εγκεκριμένου από τη FIF A εργαστηρίου και πιστοποιημένου κατά DIN EN ISO/ IEC 17025. 2. Έκθεση αποτελεσμάτων ελέγχου στην UV ακτινοβολία (FIF A Test Method 10) εγκεκριμένου από τη FIFA εργαστηρίου και πιστοποιημένου κατά DIN EN ISO/ IEC 17025.», ενώ κατά την ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ προβλέπονται τα ακόλουθα «ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ορίζονται τα εξής « 4. Κατασκευή συνθετικού χλοοτάπητα Μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω εργασιών θα τοποθετηθούν σε όλη την επιφάνεια του αγωνιστικού χώρου προκατασκευασμένα φύλλα απορρόφησης κραδασμών από αφρώδες πολυαιθυλένιο και στη συνέχεια συνθετικός χλοοτάπητας σύμφωνα με τις κάτωθι προδιαγραφές. 4.1 Τεχνικές προδιαγραφές αντικραδασμικού υποστρώματος – Ελάχιστες απαιτήσεις Το υπόστρωμα θα είναι κατασκευασμένο από συνδυασμό ανακυκλωμένου και πρωτογενούς αφρώδους πολυαιθυλενίου θερμικά συνδεδεμένου, ελάχιστου βάρους 2,3kg/m², υψηλής αποστραγγιστικής ικανότητας κατάλληλο για χρήση

Αριθμός Απόφασης :793/2020

σε οποιοσδήποτε κλιματικές συνθήκες. Τα φύλλα του αντικραδασμικού υποστρώματος θα πρέπει να διαθέτουν κατάλληλες εσοχές στις ακμές τους ώστε να «συναρμολογούνται» εύκολα επί της υποκείμενης βάσης και οι επιθυμητές διαστάσεις τους θα είναι (ΜΧΠ) 2,10 – 2,30μ. Χ 0,80 – 1,00μ. περίπου. Το πάχος των αντικραδασμικών φύλλων θα είναι κατ' ελάχιστον 20mm. Η αποστραγγιστική ικανότητα (κάθετη αποστράγγιση) θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστο 70.000mm/h (σύμφωνα με το πρότυπο EN12616) και σε κάθε περίπτωση σύμφωνη με τις προδιαγραφές της διεθνούς ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας (International sports associations). Η ικανότητα απορρόφησης κραδασμών θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστο 40% (FIFA TEST METHOD 4a). Από περιβαλλοντικής άποψης τα αντικραδασμικά φύλλα θα πρέπει να είναι απαλλαγμένα επικίνδυνων ουσιών όπως βαρέα μέταλλα ή πολυκυκλικό αρωματικό υδρογονάνθρακες το οποίο θα αποδεικνύεται από έκθεση εργαστηριακού ελέγχου από εγκεκριμένο από την FIFA εργαστήριο κατά NF P90 – 112.

4.2 Τεχνικές προδιαγραφές εργασιών κατασκευής ποδοσφαιρικού τάπητα ... Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν γραπτή δέσμευση του παραγωγικού οίκου του προτεινόμενου χλοοτάπητα ότι στην περίπτωση που ανακηρυχθούν Ανάδοχοι, η επίβλεψη τοποθέτησης του συστήματος θα εκτελεστεί από εκπρόσωπο του εργοστασίου παραγωγής.

4.3. Τεχνικές προδιαγραφές στρώσης αγκύρωσης (χαλαζιακής άμμου) - Ελάχιστες απαιτήσεις: Προμήθεια μεταφορά και επίταση δια κατάλληλων μηχανικών μεθόδων ενσωμάτωσης, πυριτικού αδρανούς, επί ήδη επιστρωμένου συνθετικού χλοοτάπητα, στην ενδεδειγμένη ποσότητα (kg/m²) που αναφέρεται στο πιστοποιητικό εργαστηριακού ελέγχου. Το πυριτικό αδρανές θα συμμορφώνεται πλήρως με τα κατατεθειμένα πιστοποιητικά εργαστηριακού ελέγχου του ποδοσφαιρικού συνθετικού χλοοτάπητα και με τις απαιτήσεις της μελέτης, γεγονός που πρέπει απαραίτητα να αποδεικνύεται από αποτελέσματα εργαστηριακών μετρήσεων πιστοποιημένου κατά DIN EN ISO/IEC 17025 εργαστηρίου εκτελέσεως παρομοίων δοκιμών ελέγχου.

4.4. Τεχνικές προδιαγραφές στρώσης επίδοσης (EPDM πράσινου χρώματος υψηλής ποιότητας) - Ελάχιστες απαιτήσεις: Προμήθεια μεταφορά και επίταση δια κατάλληλων μηχανικών μεθόδων ενσωμάτωσης, κόκκων EPDM πράσινου

Αριθμός Απόφασης :793/2020

χρώματος, υψηλής ποιότητας σε μορφή κόκκων, επί ήδη επιστρωμένου και επιπασμένου δια χαλαζιακής άμμου συνθετικού χλοοτάπητα ποδοσφαίρου τρίτης γενιάς, στην ενδεδειγμένη ποσότητα (Kg/m²) που αναφέρεται στο πιστοποιητικό εργαστηριακού ελέγχου. Οι κόκκοι του υλικού θα συμμορφώνονται πλήρως με τα κατατεθειμένα πιστοποιητικά εργαστηριακού ελέγχου του ποδοσφαιρικού συνθετικού χλοοτάπητα και με τις απαιτήσεις της μελέτης. Απαγορεύεται οποιαδήποτε πρόσμιξη. Θα είναι ανθεκτικό στην UV ακτινοβολία και απαλλαγμένο επικίνδυνων χημικών ενώσεων. Τα ανωτέρω πρέπει απαραίτητα να αποδεικνύονται από αποτελέσματα εργαστηριακών μετρήσεων πιστοποιημένου κατά DIN EN ISO/IEC 17025 εργαστηρίου εκτελέσεως παρομοίων δοκιμών ελέγχου δια καταθέσεως επίσημα μεταφρασμένων των σχετικών πιστοποιητικών αποτελεσμάτων εργαστηριακών ελέγχων (κατά FIFA TEST METHOD 10 και DIN 18035 – 7 αντίστοιχα). Τεχνικές προδιαγραφές συνθετικού χλοοτάπητα - Ελάχιστες απαιτήσεις: Η ίνα του συνθετικού χλοοτάπητα θα είναι 100% από πολυαιθυλένιο, διπλής πράσινης απόχρωσης και ελάχιστης γραμμικής πυκνότητας στα 17.000 Dtex. Θα διαθέτει κύρια υπόβαση από Πολυπροπυλένιο PP, με δευτερεύουσα υπόβαση από Βουταδένιο και Στυρένιο ή πολυουρεθάνη ή άλλο κατάλληλο υλικό επικάλυψης. με προστασία κατά των υπεριωδών ακτινοβολιών. Το ύψος πέλους θα είναι κατ' ελάχιστον στα 40mm και το συνολικό ύψος (υπόβασης και πέλους) στα 42 mm επίσης κατ' ελάχιστον. Το συνολικό βάρος θα είναι κατ' ελάχιστο 2.700 gr/m². Το πλάτος της ίνας θα είναι τουλάχιστον 1,6mm και το πάχος 430μm κατ' ελάχιστον. Το υλικό θα πληροί τις προδιαγραφές προστασίας από τις υπεριώδεις ακτίνες του DIN 53387 W.O.M Test. στον έλεγχο 5.000 ωρών. Ο τάπητας θα πληροί τις απαιτήσεις Light fastness > 4 στην κλίμακα 1-5. Ο τάπητας θα έχει πιστοποιηθεί με το σήμα FIFA QUALITY PRO τόσο εργαστηριακά όσο και εγκατεστημένος σε γήπεδο. Τα ρολά θα έχουν ενδεικτικό πλάτος 4,00m και μήκος ίδιο με το μήκος της μικρής διάστασης του υπό κατασκευή γηπέδου. Τα ανωτέρω πρέπει απαραίτητα να αποδεικνύονται από αποτελέσματα εργαστηριακών μετρήσεων πιστοποιημένου κατά DIN EN ISO/IEC 17025 εργαστηρίου εκτελέσεως παρομοίων δοκιμών ελέγχου. Το εργοστάσιο παραγωγής του συνθετικού χλοοτάπητα θα είναι αναγνωρισμένης

Αριθμός Απόφασης :793/2020

αξίας και θα διαθέτει πιστοποιητικά σύμφωνα με τα πρότυπα ISO 9001, ISO 14001 και OHSAS 18001. Επίσης θα πρέπει να ανήκει στον κατάλογο εργοστασίων της FIFA τουλάχιστον στη κατηγορία FIFA Licensee producers. Το προϊόν θα φέρει σήμα συμμόρφωσης CE. Ελάχιστες γενικές απαιτήσεις συστήματος Το σύστημα χλοοτάπητα που θα εγκατασταθεί (αντικραδασμικό υπόστρωμα – συνθετικός χλοοτάπητας – πυριτικό αδρανές και υλικό επίδοσης) θα πρέπει να διαθέτει έκθεση αποτελεσμάτων εργαστηριακού ελέγχου (FIFA LABORATORY TEST REPORT – TEST MANUAL 2015) εγκεκριμένου από τη FIFA εργαστηρίου και πιστοποιημένου κατά DIN EN ISO/IEC 17025 από όπου να προκύπτει η κατάταξη του στην κατηγορία FIFA QUALITY PRO, τόσο των πράσινων τμημάτων όσο και των λευκών ή κίτρινων γραμμών. Ακόμα, θα πρέπει να διαθέτει πιστοποιητικό ελέγχου κατά EN 15330-1:2013 και NF P 90-112 και θα έχει εγκατασταθεί τουλάχιστον σε ένα γήπεδο κατηγορίας FIFA QUALITY PRO. Μετά την εγκατάσταση του συστήματος ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προβεί σε όλες απαραίτητες ενέργειες προκειμένου το γήπεδο να πάρει σήμα πιστοποίησης κατά FIFA QUALITY PRO.» , ενώ στον Πίνακα Συμμόρφωσης Ελάχιστων Προαπαιτούμενων Χαρακτηριστικών Συστήματος, μεταξύ άλλων, προβλέπονται στο σημ. 1.4 αναφέρεται η απαίτηση για έλεγχο DIN 53387, στο σημ. 4.2 η απαίτηση για πιστοποίηση της άμμου με EN 13139, στα σημ. 4.3-4.6 οι απαιτήσεις πιστοποίησης του παραγωγού άμμου με ISO 9001, 14001, OHSAS 18001 και EN 39001, με τα πεδία εφαρμογής που αναφέρθηκαν στο παραπάνω κεφάλαιο του τεύχους ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ, στο σημ. 5.1 αναφέρεται η απαίτηση για DIN 18035-7 του υλικού επίδοσης-ελαστικών κόκκων, στο σημ. 7.3 η απαίτηση για πιστοποίηση EN 15330-1:2013 του συστήματος χλοοτάπητα και στο σημ. 7.4 η απαίτηση για πιστοποίηση NF P-90 112 για το σύστημα χλοοτάπητα. Όσον αφορά την προδιαγραφή ελέγχου ακτινοβολίας DIN 53387 WOM TEST, όπως επικαλείται ο προσφεύγων συνιστά ένα προτυποποιημένο σύνολο προδιαγραφών που έχει παύσει να ισχύει από το 2016 και ανανεώθηκε το 1989 τελευταία φορά, το οποίο μάλιστα απαιτείται άνευ ισοδυναμίου. Απορριπτέος δε τυγχάνει ο ισχυρισμός της αναθέτουσας ότι δεν ζητείται το πρότυπο, αλλά οι προδιαγραφές του προτύπου, διότι αφενός ο παρωχημένος τεχνικός χαρακτήρας του έχει την έννοια ότι οι προδιαγραφές που το συνιστούν

Αριθμός Απόφασης :793/2020

είναι ομοίως παρωχημένες και άρα, αδικαιολόγητες, καθ' ο μέρος αποκλείουν νεότερους και νυν ισχύοντες ελέγχους και πρότυπα, αφετέρου ουδόλως προκύπτουν οι όποιες προδιαγραφές, οι οποίες δύναντο να έχουν τεθεί με σαφήνεια και αυτοτελώς, σε σχέση με την εν γένει παραπομπή στο πρότυπο, πολλώ δε μάλλον, αφού οι προδιαγραφές αυτές εν τέλει δεν προκύπτει ποιες είναι, έλεγχοι με βάση το πρότυπο αυτό είναι ευλόγως δυσχερείς ή σπάνιοι, αφού το πρότυπο έχει εγκαταλειφθεί και αντικατασταθεί και άρα, ο εντοπισμός τους είναι δυσχερής, με αποτέλεσμα η απαίτηση για συμμόρφωση με τις προδιαγραφές αυτές να καθιστά αδικαιολόγητα δυσχερή τη συμμετοχή για προϊόν που δεν έχει διέλθει τον έλεγχο αυτό, ακόμη και αν υποθεθεί ότι αρκεί οι άγνωστες αυτές προδιαγραφές να αποδεικνύονται με άλλο τρόπο. Περαιτέρω, ο ως άνω ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ αναφέρεται σε «*DIN 53387 WOM TEST στον έλεγχο 5.000 ωρών*» και μάλιστα με αποδεικτικό μέσο το τεχνικό φυλλάδιο, το οποίο θα πρέπει να αναφέρει συμμόρφωση με το πρότυπο αυτό και κατ' αποτέλεσμα, ο ισχυρισμός ότι δεν απαιτείται το αγαθό να έχει διέλθει τον ίδιο τον προτυποποιημένο αυτό έλεγχο, αλλά απλά να πληροί τις προδιαγραφές του, χωρίς απαίτηση αναφοράς σε επιτυχή τέτοιο έλεγχο (που θα πρέπει να προκύπτει εκ του φυλλαδίου) είναι απορριπτέος. Εξάλλου, οι παραπάνω όροι εκτός των ανωτέρω, απαιτούν και FIFA LAB TEST, το οποίο περιλαμβάνει ελέγχους ακτινοβολίας, απορριπτέος δε τυγχάνει ο ισχυρισμός της αναθέτουσας ότι το FIFA LAB TEST ζητείται για άλλο λόγο, διότι ασχέτως τούτου, σε κάθε περίπτωση συνιστά σύνολο πλαισίων ελέγχου πολλαπλών διαφορετικών αντικειμένων και αφού, ούτως ή άλλως ζητείται και τυγχάνει να ελέγχει και προδιαγραφές περί του ίδιου ζητήματος, ήτοι της ακτινοβολίας, ουδόλως προκύπτει η τεχνική και ουσιαστική σκοπιμότητα και δικαιολόγηση για την ταυτόχρονη σωρευτική απαίτηση περαιτέρω προτύπου και των προδιαγραφών αυτού (Απόφαση ΑΕΠΠ 627/2020 επί της ίδιας απαίτησης). Ούτε εξάλλου προκύπτει προς τι οι προδιαγραφές του ως άνω παλαιού προτύπου είναι τυχόν αναγκαίες ή έστω, χρήσιμες ως προς τον σκοπό της σύμβασης, σε σχέση με ισχύοντα πρότυπα και ποια η τυχόν υπέρτερη και διαφορετική τεχνική χρησιμότητα και περιεχόμενο τους, δη, σε σχέση με τους ελέγχους του FIFA LAB TEST, ώστε να δικαιολογείται η αυτοτελής σωρευτική

Αριθμός Απόφασης :793/2020

τους απαίτηση και δη, καίτοι αναφέρεται σε τελευταία ενημέρωση του 1989, παρά τις κατά τις ενδιάμεσες δεκαετίες έως σήμερα, τεχνολογικές εξελίξεις, με αποτέλεσμα και μόνο δι' αυτού του λόγου η οικεία απαίτηση αφενός να μην είναι εκ φύσεως της ικανή να προσπορίσει κάποιο απαραίτητο και χρήσιμο τεχνικό όφελος στο πλαίσιο του ελέγχου των προσφερόμενων αγαθών και δη, σε σχέση με πλέον σύγχρονους ελέγχους, αφετέρου ο επερχόμενος δι' αυτής της απαίτησης περιορισμός του ανταγωνισμού, δια της εξάρτησης αποδοχής προσφοράς από τη συμπτωματική συνθήκη κατοχής από το προσφερόμενο αγαθό ενός τέτοιου παλαιού ελέγχου και πιστοποιητικού, να καθίσταται αδικαιολόγητος και να υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο. Άρα, η ταυτόχρονη απαίτηση του καλύπτοντος τις ως άνω προδιαγραφές FIFA LABORATORY TEST REPORT με τους ως άνω ελέγχους και απαιτήσεις, με αποτέλεσμα να ζητούνται σωρευτικά αποδεικτικά μέσα και πρότυπα για κοινό αντικείμενο, συνιστά μόνη της υπέρμετρη και αδικαιολόγητη σε σχέση με τη φύση της προμήθειας και τους ευλόγως εντός αυτής, επιδιωκόμενους στόχους της αναθέτουσας, απαίτηση, η οποία υπερβαίνει κάθε αναγκαίο και εύλογο μέτρο (Απόφαση ΑΕΠΠ 627/2020). Σε αντίθεση δε με τους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας, το ως άνω απαιτούμενο πρότυπο δεν έχει ανανεωθεί, αλλά έχει αντικατασταθεί από το 4892-2, το οποίο πάντως ουδόλως γίνεται δεκτό, αφού δεν προβλέπεται καν ισοδύναμο ως προς το νυν απαιτούμενο κατά τη διακήρυξη και τούτο όλως παράνομα κατ' άρ. 54 παρ. 3 Ν. 4412/2016, ενώ επιπλέον όλως άνευ εννόμου συμφέροντος και εκ συμφέροντος τρίτου, η παρεμβαίνουσα προβάλλει ισχυρισμούς δικούς της περί ανάγκης υπέρτερης διασφάλισης της αναθέτουσας, η οποία όμως, αντιφατικά επικαλείται, ότι παρότι υπέρτερη, αρκεί να επέλθει και με απλή δήλωση του κατασκευαστή δια του ζητούμενου τεχνικού φυλλαδίου. Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση, η απαίτηση για το πρότυπο DIN 53387 και τις προδιαγραφές του είναι ακυρωτέα. Όσον αφορά την απαίτηση CE-EN 13139 περί της άμμου, όπως βάσιμα επικαλείται και αποδεικνύει ο προσφεύγων, το ζητούμενο για την άμμο πρότυπο CE-EN 13139 αφορά εκ της ίδιας της φύσης, έκδοσης, κατάρτισης και προορισμού του, άμμο που κατά τα χαρακτηριστικά της αποσκοπεί σε χρήση για παραγωγή σκυροδέματος, αφού το ως άνω πρότυπο αφορά αδρανή υλικά σκυροδέματος

Αριθμός Απόφασης :793/2020

και μπετονιέρας και όχι χαλαζιακή άμμο που θα διαστρωθεί ως φυσικό υλικό πλήρωσης στη βάση του συνθετικού χλοοτάπητα (κατά ρητή αναφορά του άρθρου 4.3 ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ, σημ. 4 ΠΙΝΑΚΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ και ΑΤ 47 διακήρυξης), για την οποία εξάλλου υφίστανται άλλα είδη προτύπων που όχι μόνο δεν ζητούνται, αλλά και δεν γίνονται αποδεκτά ούτε ως ισοδύναμα. Σε αντίθεση δε με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας και της παρεμβαίνουσας, ο προσφεύγων δεν βάλλει κατά της εν γένει απαίτησης CE, αλλά κατά της απαίτησης προτύπου, ελέγχου και προδιαγραφών που αφορούν δομική άμμο και δη άμμο μπετονιέρας, και ενώ η χαλαζιακή άμμος δεν θα τύχει χρήσης ως δομικό υλικό και δη, ως άμμος μπετονιέρας. Αλυσιτελώς η αναθέτουσα επικαλείται ότι εν γένει η άμμος είναι δομικό προϊόν, διότι το προκείμενο ζήτημα αφορά ότι η νυν ζητούμενη πιστοποίηση αφορά και προορίζεται για άλλο είδος άμμου από τη νυν ζητούμενη και εξετάζει όλως ξένα με τον σκοπό της νυν ζητούμενης άμμου, χαρακτηριστικά και συγκεκριμένα αφορά προδιαγραφές και χαρακτηριστικά άμμου μπετονιέρας και όχι χαλαζιακής άμμου ως υλικού χύδην χρήσης και διάστρωσης ως υλικό πλήρωσης σε συνθετικό χλοοτάπητα. Εξάλλου, ακόμη και αν γίνονταν δεκτά ισοδύναμα, ο σκοπός του ισοδυνάμου συνίσταται στην απόδειξη των απαιτήσεων του καταρχήν ζητούμενου προτύπου. Αφού το προκείμενο ζητούμενο πρότυπο αναφέρεται σε άλλου είδους και προορισμού αγαθό, είναι αυτονόητο ότι οι ελεγχόμενες δι' αυτού προδιαγραφές και οι τιμές αναφοράς για την πιστοποίηση δεν συνεχονται και δεν αφορούν το νυν ζητούμενο αγαθό, με αποτέλεσμα ούτως ή άλλως, να ματαιώνεται η όποια δυνατότητα υποβολής ισοδυνάμου, αφού το προκείμενο πρόβλημα δεν αφορά μόνο την απαγόρευση υποβολής τους, αλλά την ίδια την εσφαλμένη θέσπιση των βασικών προδιαγραφών, ήτοι του καταρχήν (και εν προκειμένω, αποκλειστικά) ζητούμενου προτύπου. Άρα και για αυτόν τον ειδικό λόγο είναι ακυρωτέα η απαίτηση για CE-EN-13139 όσον αφορά την άμμο (Απόφαση ΑΕΠΠ 627/2020). Όσον αφορά, την απαίτηση ο προμηθευτής της άμμου να είναι πιστοποιημένος κατά ISO 9001,14001,18001 για την κατασκευή Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων ISO 9001 για την παραγωγή και διάθεση φυτοχωμάτων, EN 39001 για την ασφαλή μεταφορά των εμπορευμάτων και EN1176-1 για την παραγωγή και προμήθεια ρυζάκι και άμμου παιδικών χαρών

Αριθμός Απόφασης :793/2020

(Απόφαση ΑΕΠΠ 627/2020), η ως άνω απαίτηση είναι εν όλω αδικαιολόγητη και ασύνδετη με τη θέση και την ιδιότητα των προμηθευτών άμμου στο πλαίσιο της υπό ανάθεση σύμβασης, ως και με τα αγαθά που θα αναλάβουν να προμηθεύσουν τον ανάδοχο, αφού ουδόλως συνέχεται με την παραγωγή άμμου πλήρωσης συνθετικού χλοοτάπητα ή συνθετικού χόρτου, η δραστηριότητα της κατασκευής έργων, η παραγωγή και εμπορία φυτοχωμάτων, επεξεργασμένου χαλικιού-βότσαλου (ρυζάκι) και άμμου παιδικών χαρών, που συνιστά άμμο άλλου είδους και προδιαγραφών και άλλο τύπο αγαθού, από τον νυν χρησιμοποιούμενο ως υλικό πλήρωσης του συνθετικού χλοοτάπητα. Η δε άμμος παιδικής χαράς συνιστά άλλου τύπου αγαθό, όπως και το ρυζάκι και τα φυτοχώματα, από τη νυν αναγκαία κατά τη διακήρυξη, βλ. και κατωτέρω, χαλαζιακή άμμο (κατά ρητή αναφορά του άρθρου 4.3 ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ, σημ. 4 ΠΙΝΑΚΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ και ΑΤ 47 διακήρυξης) που θα χρησιμοποιηθεί ως ειδικό υλικό πλήρωσης του συνθετικού χλοοτάπητα, με αποτέλεσμα η όποια πιστοποίηση επί των ανωτέρω ουδόλως να αποδεικνύει οτιδήποτε χρήσιμο και συνδεδεμένο όσον αφορά τα προσόντα παραγωγού της νυν προσφερόμενης άμμου (βλ. ad hoc Αποφάσεις ΑΕΠΠ 187-188/2020), οι όποιες απαιτήσεις περί του οποίου θα πρέπει να περιορίζονται αποκλειστικά σε αυτές καθαυτές τις δραστηριότητες που συνεχονται στενά, άμεσα και ευθέως και εν τέλει αφορούν αποκλειστικά με το συγκεκριμένο αγαθό που στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υπό ανάθεση σύμβασης θα προμηθεύσει τον ανάδοχο για χρήση κατά την εκτέλεση, διότι αυτός ακριβώς θα είναι ο ρόλος του παραγωγού στο πλαίσιο της νυν σύμβασης. Όποια επιπλέον απαίτηση εκφεύγει του δικαιολογημένου ορίου περιορισμού του ανταγωνισμού και δεν εξυπηρετεί οτιδήποτε εύλογο σκοπό και συμφέρον της αναθέτουσας σε σχέση με το προκείμενο φυσικό αντικείμενο, η ταυτότητα του οποίου αποτελεί το αποκλειστικό κριτήριο για την κατάγνωση του δικαιολογημένου ή μη χαρακτήρα των ανά περίπτωση όρων και προδιαγραφών. Ομοίως και προδήλως αδικαιολόγητη είναι η απαίτηση ο προμηθευτής της άμμου να φέρει τις ως άνω τρεις πιστοποιήσεις ISO για την κατασκευή έργων, αφού ο προμηθευτής άμμου προφανώς ουδόλως θα εμπλακεί στην κατασκευή του υπό ανάθεση έργου. Όσον αφορά δε την απαίτηση για ασφαλή μεταφορά εμπορευμάτων, δεν

Αριθμός Απόφασης :793/2020

συνιστά μέρος του συμβατικού αντικειμένου η εκτέλεση μεταφορών ούτε η απλή παράδοση των αγαθών και η εναπόθεση τους στον χώρο εργασιών, που δεν αποτελεί παρά αναγκαίο παρακολουθηματικό μέρος και προϋπόθεση της εκτέλεσης της προμήθειας και εγκατάστασης των αγαθών, μπορεί να θεωρηθεί ως αιτία που καθιστά εύλογη την απαίτηση για πιστοποίηση σε ασφαλή μεταφορά εμπορευμάτων, στο πλαίσιο μιας σύμβασης κατασκευής ενός γηπέδου που δεν εμπλέκει ούτε τυχόν τακτικές μεταφορές αγαθών ούτε μεταφορά εμπορευμάτων ως κύριο μέρος του αντικειμένου της και σκοπό του συμβατικού αντικειμένου ούτε μεταφορά ευαίσθητων υλών ούτε την εκτέλεση εργασιών επί του οδικού δικτύου και άρα ακόμη και αν αφορούσε τον προσφέροντα, η ως άνω απαίτηση είναι αδικαιολόγητη, δυσανάλογη και υπέρμετρα περιοριστική του ανταγωνισμού. Όμως, εισέτι περαιτέρω είναι αδικαιολόγητη διότι η ως άνω απαίτηση προτύπου αφορά τον προμηθευτή άμμου, που ο ρόλος του στο πλαίσιο της ως άνω σύμβασης ουδεμία σχέση έχει με τη μεταφορά υλικών και την οδική ασφάλεια, με αποτέλεσμα οι σχετικοί ισχυρισμοί της αναθέτουσας να είναι απορριπτέοι και αυτό, ενώ ουδεμία ιδιαίτερη εργασία μεταφοράς εμπλέκει η υπό ανάθεση σύμβαση, σε αντίθεση με τις αιτιάσεις της αναθέτουσας, σε σχέση με ένα κοινό έργο οδοποιίας ή οικοδομικών, όπου αυτονόητα λαμβάνει χώρα μεταφορά πλήθους ποσοτήτων υλικών, στοιχείο αυτονόητο εξάλλου και σε κάθε εν γένει σύμβαση έργου, που μόνο του ουδόλως δύναται να δικαιολογήσει μια τέτοια ειδική απαίτηση και ακόμα περισσότερο, αφορώσα τον έμπορο ενός υλικού. Επιπλέον, αναποδείκτως και αορίστως η παρεμβαίνουσα επικαλείται ότι ο προσφεύγων πληροί τις ως άνω προσβαλλόμενες προδιαγραφές πιστοποίησης παραγωγού άμμου, πολλώ δε μάλλον όταν οι ως άνω πιστοποιήσεις δεν έχουν καμία σχέση με οιαδήποτε ευλόγως αναμενόμενη συσχέτιση με την παραγωγή και εμπορία άμμου και τούτο ενώ ο προσφεύγων ούτως ή άλλως έχει επικληθεί ότι οι ως άνω απαιτήσεις εκτός των άλλων τον εμποδίζουν αδικαιολόγητα και τον δυσχεραίνουν ανεπίτρεπτα στην επιλογή προμηθευτών από ευρεία ποικιλία δυνητικών συνεργατών. Ομοίως αορίστως και αβασίμως, η παρεμβαίνουσα επικαλείται ότι οι παραπάνω πιστοποιήσεις έχουν την οιαδήποτε σχέση με τις προδιαγραφές της FIFA και τη σήμανση FIFA QUALITY PRO, πράγμα που

Αριθμός Απόφασης :793/2020

ουδόλως αποδεικνύεται ούτε ισχύει και ενώ ουδόλως οι ως άνω, προδήλως σε οιονδήποτε εύλογο κοινωνό, άσχετες με το αντικείμενο της παραγωγής άμμου πιστοποιήσεις, συνιστούν συνήθεις πιστοποιήσεις για το συγκεκριμένο αυτό αντικείμενο ούτε δύνανται να έχουν οιαδήποτε σχέση με την ποιότητα της χαλαζιακής άμμου, που θα χρησιμοποιηθεί στην εκτέλεση του έργου ως υλικό πλήρωσης. Επομένως, το σύνολο των ως άνω απαιτήσεων περί του προμηθευτή άμμου είναι ακυρωτές. Όσον αφορά την απαίτηση για πιστοποιητικό εργαστηριακού έλεγχου NF P90-112 (όπως ρητά αναφέρει το AT 47, που απαιτεί ως συνοδευτικό έγγραφο 3 να προσκομιστεί το ίδιο το πιστοποιητικό ελέγχου και δεν αναφέρεται απλά σε συμμόρφωση με τις προδιαγραφές του ως άνω προτύπου) και δη, άνευ ισοδυνάμου, όπως επανειλημμένα έχει κριθεί από την ΑΕΠΠ (Αποφάσεις 1167, 1168, 1169/2018, 1019/2019 και 583/2020) συνιστά απαίτηση περιβαλλοντικής συμμόρφωσης και προστασίας από τοξικότητα, η οποία δύναται να αναπληρωθεί εν όλω από την πληρέστερη, υπέρτερη, πολύ αναλυτικότερη και εκπονηθείσα κατά τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1907/2006 εξέταση REACH, η οποία ελέγχει αφενός σε μοριακό επίπεδο και όχι απλώς δια εκπλύσεως όπως το NF P90 112, το αγαθό, αφετέρου σχετικά με ένα πολύ ευρύτερο φάσμα ουσιών και δη, με ανάλυση σε επιμέρους χημικές ενώσεις, οργανικές και δη κυκλικές και μη κυκλικές, όπως οι φορμαλδεύδες και οι παραφίνες, αλλά και ανόργανες και δη, περιλαμβάνοντας και ενώσεις βαρέων μετάλλων, όπως ενώσεις χρωμίου, ψευδαργύρου, κασσιτέρου, μόλυβδου, περαιτέρω δε εξετάζει ενώσεις αλογόνων, αλογονιδίων και αλογονανθράκων, ως και διαλυτές στο νερό οργανικές ενώσεις και μάλιστα όχι στο σχηματικό και αδρό απλώς επίπεδο, χημικών στοιχείων και τούτο δια εκπλύσεως εξ απορρέοντων υδάτων ουσιών που αν προφανώς δεν υπάρχουν σε μοριακό επίπεδο δεν μπορούν να εκπλυθούν, απορριπτομένων ως αβασίμων όλων των περί αντιθέτου ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας. Η δε αναφερόμενη εκ της παρεμβαίνουσας απάντηση σε άλλον διαγωνισμό του παραρτήματος ΓΧΚ της ....., αναφέρει ότι το NF P90 και το REACH ακολουθούν άλλη μέθοδο, δηλαδή το πρώτο δια εκπλύσεως και το δεύτερο δια μοριακού ελέγχου και ότι το πρώτο δίνει έμφαση σε βαρέα μέταλλα και άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους, όπως διαλυτές

Αριθμός Απόφασης :793/2020

οργανικές ενώσεις και αλογονικές ενώσεις, ενώ το δεύτερο σε επικίνδυνες για την ανθρώπινη υγεία χημικές ενώσεις, μεταξύ των οποίων και σε πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες, καταλήγοντας ότι δεν ταυτίζονται ως προς τις εξεταζόμενες ουσίες και τον σκοπό των οικείων ελέγχων. Τα ανωτέρω όχι μόνο δεν αντικρούουν τη δυνατότητα του REACH να χρησιμοποιηθεί ως ισοδύναμο του NF P90, αφού προϋπόθεση αναγνώρισης ελέγχου ως ισοδυνάμου δεν είναι το ταυτόσημο και η επικάλυψη μεθόδων και αναλυτικών ελεγκτέων παραμέτρων, στοιχείο που καθιστά τους ελέγχους όχι ισοδύναμους, όπως τα άρ. 54 παρ. 3 και 56 Ν. 4412/2016 ορίζουν, αλλά ιδίως, αλλά να δύναται έκαστος έλεγχος να οδηγήσει σε αντίστοιχα συμπεράσματα όσον αφορά τον εν γένει σκοπό θέσης της προδιαγραφής, εν προκειμένω δε οικολογικής και τοξικής προστασίας. Αλλά αντίθετα, καταδεικνύουν ότι το REACH έχει πολύ ευρύτερο και ενδεδειγμένο μεθοδολογικά πεδίο κάλυψης με αποτέλεσμα κατά την ως άνω απάντηση να μην προκύπτει μεν ότι το NF P90 δύναται άνευ ετέρου και σε κάθε περίπτωση να λειτουργήσει ως ισοδύναμο του REACH, αλλά ότι το REACH δύναται να λειτουργήσει σε κάθε περίπτωση ως ισοδύναμο και σε κάθε περίπτωση ως παρέχον αντίστοιχο και επαρκή για τον σκοπό εξάλλου μιας σύμβασης ως η προκειμένη, βαθμό περιβαλλοντικής και οικοτοξικής διασφάλισης σε σχέση με το NF P90 112. Εξάλλου, οι ανωτέρω ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας προβάλλονται και αλυσιτελώς, προεχόντως διότι ούτως ή άλλως ουδέν ισοδύναμο, κατά παράβαση των άρ. 54 και 56 Ν. 4412/2016, ως προς το καταρχήν και εν προκειμένω αποκλειστικά απαιτούμενο πρότυπο, προβλέπεται. Επιπλέον, το REACH ερείδεται στον Κανονισμό 1907/2016 που κατά το Προοίμιο, σημ. 1 αναφέρει ότι «Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος.», κατά το Κεφ. 5, άρ. 23 παρ. 1 ότι «Τα άρθρα 5 και 6, το άρθρο 7, παράγραφος 1, τα άρθρα 17 και 18 και το άρθρο 21 δεν εφαρμόζονται στις ακόλουθες ουσίες, έως την 1η Δεκεμβρίου 2010: α) σταδιακά εισαγόμενες ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ως καρκινογόνες, μεταλλαξιογόνες ή τοξικές για την αναπαραγωγή, κατηγορίας 1 και 2, σύμφωνα με την οδηγία 67/548/ΕΟΚ, και οι οποίες παρασκευάζονται ή εισάγονται στην Κοινότητα τουλάχιστον μία φορά μετά την 1η Ιουνίου 2007 σε ποσότητες που φτάνουν ή

Αριθμός Απόφασης :793/2020

υπερβαίνουν τον 1 τόνο ετησίως ανά παρασκευαστή ή εισαγωγέα, β) σταδιακά εισαγόμενες ουσίες οι οποίες ταξινομούνται ως πολύ τοξικές για τους υδρόβιους οργανισμούς και μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο υδάτινο περιβάλλον (R50/53) σύμφωνα με την οδηγία 67/548/ΕΟΚ, και οι οποίες παρασκευάζονται στην Κοινότητα ή εισάγονται σε ποσότητες που φτάνουν ή υπερβαίνουν τους 100 τόνους ετησίως ανά παρασκευαστή ή εισαγωγέα, τουλάχιστον μία φορά μετά την 1η Ιουνίου 2007», κατά το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ, σημ 12.1 αυτού ότι «Παρέχονται τα σχετικά διαθέσιμα δεδομένα όσον αφορά την τοξικότητα στο υδάτινο περιβάλλον, τόσο την οξεία όσο και τη χρόνια, για τα ψάρια, τα καρκινοειδή, τα φύκη και τα άλλα υδρόβια φυτά. Επιπλέον, παρέχονται, εάν υπάρχουν, δεδομένα όσον αφορά την τοξικότητα σε μικροοργανισμούς και μακροοργανισμούς του εδάφους και άλλους περιβαλλοντικά σημαντικούς οργανισμούς, όπως τα πτηνά, οι μέλισσες και τα φυτά. Όταν η ουσία ή το παρασκεύασμα έχει ανασταλτικές επιπτώσεις στη δραστηριότητα των μικροοργανισμών, αναφέρονται οι πιθανές συνέπειές τους σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων.» και άρα, καλύπτει και κάθε είδους ουσίες που ενδέχεται να προκαλούν κίνδυνο και στον υδροφόρο ορίζοντα, όπως το NF P 90, αλλά επιπλέον και στην εν γένει χλωρίδα και πανίδα. Η δε παρεμβαίνουσα για άλλη μια φορά, αμφισβητώντας αναδρομικώς ήδη παγία νομολογηθέντα εκ της ΑΕΠΠ επί έτη, επικαλείται αβασίμως ότι το REACH αφορά ειδικώς το υλικό πλήρωσης, ενώ αντίθετα αφορά οποιοδήποτε υλικό εν γένει υποστεί τον οικείο έλεγχο, εναπόκειται δε στους όρους της διακήρυξης, το αντικείμενο του σχετικού ελέγχου. Ομοίως αλυσιτελώς, ενώ η διακήρυξη αποκλείει κάθε ισοδύναμο, η παρεμβαίνουσα επικαλείται παραπομπή του εθνικού προτύπου NF P90 σε ενωσιακό πρότυπο EN 12457-4, παρότι ουδόλως το τελευταίο, βάσει των ίδιων όρων της διακήρυξης καθίσταται αποδεκτό. Περαιτέρω, αορίστως και αβασίμως η παρεμβαίνουσα επικαλείται ότι το REACH δεν είναι επαρκές, διότι ελέγχει κόκκους χημικών και τούτο διότι ακριβώς, καλύπτει και ελέγχει σε μοριακό επίπεδο κάθε υλικό που τίθεται προς έλεγχο και άρα, αφού όπως και η παρεμβαίνουσα αναφέρει ελέγχει χημικά τα υλικά, προδήλως δύναται να ελέγχει και κάθε είδους μέσο, αγαθό και σύνθετο υλικό που περιέχει τα οικεία υλικά, ενώ αφού ελέγχει και τα συστατικά παραγωγής διαφορετικών υλικών, δεν είναι

Αριθμός Απόφασης :793/2020

δυνατόν να μην ελέγχει εκ του αποτελέσματος και τι είδους ουσίες απορρέουν από αγαθά, που έχουν παραχθεί εκ των ως άνω υλικών. Απορριπτέος δε τυγχάνει ο ισχυρισμός της αναθέτουσας ότι ο ισχυρισμός προβάλλεται άνευ εννόμου συμφέροντος, διότι προς απόδειξη του εννόμου αυτού συμφέροντος ο προσφεύγων υπέβαλε έλεγχο από μη πιστοποιημένο από τη FIFA εργαστήριο και τούτο διότι πρώτον, ουδόλως ο προσφεύγων όφειλε να αποδείξει και δη με συγκεκριμένο αποδεικτικό μέσο την κατοχή του προτύπου αυτού, αλλά αρκούσε να επικαλεστεί ότι το κατέχει ή ακόμη ότι δεν κατέχει το ζητούμενο και ότι δύναται να προσφέρει προϊόν που τυχόν κατέχει το REACH, εκ περισσού δε υπέβαλε αυτό, δεύτερον, ουδόλως απαιτείται ή συνέχεται με την απαίτηση ελέγχου περιβαλλοντικής συμμόρφωσης η ειδική πιστοποίηση του εργαστηρίου από τη FIFA και τρίτον, ουδόλως η απλή επίκληση και στοιχειοθέτηση εννόμου συμφέροντος προς προβολή ισχυρισμού κατά όρου διακήρυξης δύναται να φθάνει στο σημείο προκαταρκτικού ελέγχου της μη εισέτι υποβληθείσας προσφοράς, ενώ τέταρτον, ουδόλως ο επικαλούμενος τέτοιο ισχυρισμό οφείλει να δεσμευθεί εκ των προτέρων σε συγκεκριμένο υλικό που θα χρησιμοποιήσει στο έργο ή να αποδείξει την πλήρωση συγκεκριμένου όρου, παρά αρκεί να επικαλεστεί ότι αποκλείεται ακριβώς από τον προσβαλλόμενο όρο, ενώ θα δύνατο να μετάσχει επιτυχώς χωρίς αυτόν. Το δε αντικείμενο πάντως του νυν ισχυρισμού είναι ο αδικαιολόγητος χαρακτήρας της ειδικής απαίτησης για NF P-90 και δη, άνευ ισοδυνάμου, αντικείμενο που κατά τα ως άνω επαληθεύεται, αφού όντως θεσπίσθηκε τέτοια απαίτηση επί ποινή αποκλεισμού και δη, ακόμη και για κατέχοντες άλλα πρότυπα, χωρίς να τίθεται ζήτημα περί συγκεκριμένου ή μη εναλλακτικού προτύπου (αφού όλα αποκλείονται εκτός του NF P-90 112 και το τελευταίο δεν δύναται παραδεκτώς κατά τη διακήρυξη να υποκατασταθεί από άλλο), με αποτέλεσμα να αρκεί η στοιχειοθέτηση και απόδειξη του αδικαιολόγητου χαρακτήρα της αποκλειστικότητας της ως άνω απαίτησης. Σε αντίθεση δε με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας, κατά τους νυν όρους, δεν είναι δυνατή η συμμετοχή με REACH αντί για NF P-90 112. Άρα, η ως άνω απαίτηση για έλεγχο NF P-90 112 είναι ακυρωτέα, πρωτίστως δε διότι ούτως ή άλλως και ανεξαρτήτως σε κάθε περίπτωση επικάλυψης ή μη του προτύπου αυτού από το συγκεκριμένο έτερο πρότυπο, σε κάθε περίπτωση αποκλείεται και

Αριθμός Απόφασης :793/2020

κάθε άλλος έλεγχος ή αποδεικτικό μέσο ισοδύναμο ως προς το ανωτέρω ζητούμενο, χωρίς εξάλλου το ως άνω να έχει τεχνική μοναδικότητα όσον αφορά τον έλεγχο οικοτοξικότητας ή ακόμα και τον έλεγχο τους δια εκπλύσεων (επί παραδείγματι, υφίσταται και το DIN 18035-7, καίτοι η τεχνική μοναδικότητα θα έπρεπε να τύχει επίκλησης από την αναθέτουσα, πράγμα που δεν έλαβε χώρα). Όσον αφορά την απαίτηση για έλεγχο 15330-1 και δη και άνευ ισοδυνάμου, αλλά και παράλληλα και σωρευτικά με το FIFA LAB TEST, προκύπτει ότι το μεν EN 15330-1 εξετάζει χαρακτηριστικά όπως διαπερατότητα νερού, αντίσταση σε φθορά ίνας και αντίσταση ραφής με γήρανση και άνευ, αντοχή στον εφελκυσμό του νήματος και του τάπητα, αντίσταση σε εκρίζωση θυσσάνου και σε εφελκυσμό στρώματος με γήρανση και άνευ, απορρόφηση κραδασμών, κάθετη παραμόρφωση, κάθετη αναπήδηση και περιστροφική αντίσταση μπάλας σε στεγνό και υγρό έδαφος και μετά από 20.200 κύκλους LISPORT XL, κύλιση μπάλας σε στεγνό και υγρό έδαφος, μάζα τάπητα, βάρος νήματος, μήκος νήματος, αναλογία ραφής, διαπερατότητα τάπητα, γραμμική πυκνότητα, αριθμό θυσσάνων, πάχος νήματος, πλάτος νήματος και χρώμα, όσον αφορά το υλικό σταθεροποίησης, μέγεθος σωματιδίου, σχήμα, και πυκνότητα και όσον αφορά το υλικό πλήρωσης, μέγεθος σωματιδίου, σχήμα, χρώμα και πυκνότητα υλικού, όπως και ανάλυση TGA. Το FIFA LAB TEST εξετάζει προφίλ νήματος, πάχος, πλάτος, μήκος, χρώμα και βάρος νήματος, σύνθεση υπόβασης, υλικού πλήρωσης και υλικού σταθεροποίησης, σχέδιο θυσσάνου, γραμμική πυκνότητα και αριθμό θυσσάνων ανά μονάδα επιφανείας, μάζα τάπητα, μέθοδο σύνδεσης θυσσάνων, υλικό δευτερεύουσας βάσης, αντοχή τάπητα σε εκρίζωση θυσσάνου, ταξινόμηση υλικού πλήρωσης κατά πάχος, είδος υλικού πλήρωσης και ταξινόμηση κατά σχήμα και εύρος σωματιδίων, χύδην πυκνότητα αυτού, όσον αφορά το υλικό σταθεροποίησης, αναλογία όγκου εφαρμογής, ταξινόμηση πλήρωσης κατά πλάτος, σχήμα και αναλογία σωματιδίου, χύδην πυκνότητα του και αναλογία εφαρμογής υλικού, ελεύθερο ύψος σωρού, υδατοπερατότητα χόρτου, μήκος πάνω από το υπόστρωμα, μάζα τάπητα και μάζα νήματος, βάρος νήματος, θερμογραφική ανάλυση οργανικών και ανόργανων σε υλικό πλήρωσης και απόδοσης και βάθος πλήρωσης αυτής, κάθετη αναπήδηση και γωνιακή αναπήδηση μπάλας, ρυθμός μείωσης κίνησης μπάλας, απορρόφηση

Αριθμός Απόφασης :793/2020

κραδασμών, παραμόρφωση, περιστροφική αντίσταση και τα ανωτέρω σε υγρό και στεγνό έδαφος με τεχνητή φθορά κατά μέθοδο LISPORT και άνευ, αντοχή σε τριβή, αντοχή χρώματος μετά από γήρανση, αντοχή σε εφελκυσμό μετά από γήρανση, υδατοπερατότητα, κατανομή πολυμερών, αλλαγή χρώματος και οπτική αλλαγή μετά από γήρανση, αντοχή ραφών και συνδέσμων μετά από γήρανση, αντοχή θυσσάνων με γήρανση και άνευ, αντοχή θέρμανση, επίδοση σε πιτσίλισμα, αντοχή υπόβασης, χρωματομετρική σάρωση νημάτων, καμπύλη ταξινόμησης σωματιδίων πλήρωσης και υλικού σταθεροποίησης και ανάλυση TGA. Επομένως, σε αντίθεση με τους αβάσιμους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, αμφότεροι οι έλεγχοι έχουν ίδιο αντικείμενο περί αγωνιστικών επιδόσεων συστήματος συνθετικού χλοοτάπητα και ελέγχου ειδικότερων φυσικοχημικών και τεχνικών χαρακτηριστικών των μερών του και ένα ίδιο πεδίο ελέγχου που ανάγεται σε μια σειρά από διαφορετικά φυσικοχημικά χαρακτηριστικά των μερών του τάπητα, ως και τις επιδόσεις του ως ολικό σύστημα και μάλιστα, με ίδιες εν γένει ελεγχόμενες παραμέτρους. Το δε EN 15330-1 καλύπτεται ως προς κάθε επιμέρους εν γένει πεδίο από το FIFA LAB TEST, που χαρακτηρίζεται δε από μεγαλύτερο εύρος ελεγχόμενων παραμέτρων και επιμέρους στοιχείων, ενώ σε κάθε περίπτωση ασχέτως ακόμη και όποιων επιμέρους διαφοροποιήσεων, αν μη τι άλλο το δεύτερο προδήλως συνιστά ισοδύναμο κατ' άρ. 54 παρ. 3 Ν. 4412/2016 πρότυπο του πρώτου και δη, υπερκαλύπτει αυτό, ενώ παράλληλα συνιστά και τον επίσημο κατά FIFA έλεγχο καταλληλότητας και αγωνιστικών επιδόσεων, έως και τεχνικών χαρακτηριστικών συνθετικών χορτοταπήτων και μερών και υλικών αυτών που χρειάζεται για την πιστοποίηση των οικείων γηπέδων με την οικεία κατά FIFA σήμανση και δη, ελέγχεται ο εν τέλει εγκατασταθείς τάπητας σε σχέση με τη συμφωνία του με τον ως άνω εργαστηριακό έλεγχο κατά την οικεία πιστοποίηση του γηπέδου. Εξάλλου, όπως ήδη αναφέρθηκε ουδόλως η ισοδυναμία μεταξύ δύο ελέγχων προϋποθέτει ταύτιση και δη πλήρη κατά επιμέρους μεθοδολογίες και παραμέτρους ελέγχου, ως και επιμέρους ορίων πλήρωσης κάθε παραμέτρου, αλλά κάλυψη των ιδίων εν γένει ελεγκτέων πεδίων και αντικειμένων, κατά τρόπο που αμφότεροι επιτυγχάνουν απόδειξη των ιδίων χαρακτηριστικών στο πλαίσιο των αναγκών και του σκοπού εξάλλου, ως και του δικαιολογημένου εύρους,

Αριθμός Απόφασης :793/2020

θέσης συγκεκριμένων απαιτήσεων στο πλαίσιο της ανά περίπτωση διαδικασίας και υπό την προϋπόθεση αναλογίας της όποιας αναγκαίας διασφάλισης της αναθέτουσας, λαμβανομένης υπόψη και της εν γένει φύσης του συμβατικού αντικειμένου, με τον βαθμό περιορισμού του ανταγωνισμού που επιφέρει έκαστη προδιαγραφή. Εν προκειμένω πάντως και σε κάθε περίπτωση, δεν προκύπτει καν οιαδήποτε ειδική διαφοροποίηση ούτε τυγχάνει αυτή απόδειξης, μεταξύ των δύο ελέγχων και δη, κατά τρόπο που αποδεικνύεται ότι ο νυν αποκλειστικά απαιτούμενος έλεγχος αποδεικνύει κάποια κρίσιμη για την επιτυχή εκτέλεση της σύμβασης ιδιότητα που δεν μπορεί να αποδειχθεί από το FIFA LAB TEST REPORT. Συνεπώς, ουδόλως προκύπτει ούτε δικαιολογείται οιαδήποτε αυτοτελής ανάγκη για επιπλέον πρότυπο ακριβώς ίδιου χαρακτήρα, σκοπού και αντικειμένου, όπως το EN 15330-1, απαίτηση που θα δικαιολογείτο αποκλειστικά αν δεν απαιτείτο FIFA LAB TEST REPORT και τούτο μάλιστα, με αυτονόητη αποδοχή του δεύτερου ως ισοδύναμου του πρώτου. Πολλώ δε μάλλον, ενώ εν προκειμένω απαιτούνται αμφότερα σωρευτικά, με αποτέλεσμα ακόμα και αν επιτρεπόταν ισοδύναμο για το EN 15330, να ματαιώνεται η οικεία ευχέρεια από την ταυτόχρονη απαίτηση του μετά του ταυτοσήμου αντικειμένου FIFA LAB TEST REPORT. Αλυσιτελώς δε η αναθέτουσα και η παρεμβαίνουσα επικαλούνται ότι το πρότυπο EN 15330 ανήκει στη σειρά ευρωπαϊκών προτύπων της CEN, αφού τούτο ουδόλως αναιρεί ότι υπερκαλύπτεται και σε κάθε περίπτωση συμπίπτει με το ομοίως σωρευτικά και αυτοτελώς απαιτούμενο FIFA LAB TEST REPORT, αλλά χωρίς κανένα από τα 2 να μην μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά τη διακήρυξη ως ισοδύναμο του άλλου. Εξάλλου, το άρ. 54 παρ. 3 Ν. 4412/2016 επιτρέπει τη θέσπιση προδιαγραφών βάσει προτυποποιημένων ελέγχων, όπως τα πρότυπα EN, πλην όμως ρητά ορίζει ότι αποκλείεται τέτοιος όρος χωρίς αποδοχή ισοδυνάμου προτύπου ή ισοδυνάμου αποδεικτικού μέσου, σύμφωνα με την παρ. 5 του ίδιου άρθρου, που παραπέμπει και στο άρθρο 56 μεταξύ άλλων, ως απόδειξη πλήρωσης των τεχνικών προδιαγραφών με κάθε ενδεδεγμένο μέσο, ενώ ρητά το άρ. 54 παρ. 3 συγκαταλέγει ως ισότιμα αποδεικτικά μέσα τα διεθνή πρότυπα όπως αυτά της FIFA που έχουν αναμφισβήτητη παγκόσμια αποδοχή στο ζήτημα των τεχνικών χαρακτηριστικών των συστημάτων συνθετικών ταπήτων και συνιστά η

Αριθμός Απόφασης :793/2020

πλήρωση των προϋποθέσεων τους όρο για την πιστοποίηση των ίδιων των γηπέδων, ακριβώς ώστε να εγκριθούν για την επιτέλεση του ρόλου τους, ως ποδοσφαιρικά γήπεδα από την παγκόσμια αρμόδια για την ανάπτυξη του αθλήματος αρχή. Επομένως, δεν είναι αυτή καθαυτή η απαίτηση για εν γένει EN 15330-1 παράνομη, αλλά η σωρευτική της απαίτηση μετά του FIFA LAB TEST REPORT και δη, χωρίς καν μνεία αποδοχής ισοδυνάμου, κατά τρόπο που το δεύτερο δεν μπορεί σε κάθε περίπτωση να υποβληθεί εναλλακτικά έναντι του πρώτου ή έστω να αξιολογηθεί για την κάλυψη της απαίτησης για το πρώτο, παρά αποκλείεται προσφορά για τον μόνο λόγο ότι δεν υπεβλήθη ειδικό πιστοποιητικό ελέγχου κατά EN 15330-1. Τούτο, ενώ εξάλλου και επιπλέον και ασχέτως των ανωτέρω δεν επιτρέπεται κανένα άλλο ισοδύναμο για το τελευταίο αυτό πρότυπο, που αποκλειστικώς ζητείται, όπως ειδικώς ο προσφεύγων προβάλλει, περαιτέρω επικαλούμενος το FIFA LAB TEST αφενός ως έρεισμα για την αυτοτελώς επικαλούμενη ειδική καταχρηστικότητα της σωρευτικής απαίτησης των δύο ελέγχων, αφετέρου και στο πλαίσιο αυτοτελούς ισχυρισμού του κατατείνοντος στο παράνομο της άνευ εν γένει ισοδυνάμου απαίτησης του EN 15330-1, σύμφωνα με τον συνδυασμό των σημ. Β και Γ4 της προσφυγής, ισχυρισμός στο πλαίσιο του οποίου προβάλλει το FIFA LAB TEST ως παράδειγμα ελέγχου που δύναται να τύχει χρήσης ως ισοδύναμο. Επιπλέον, αλυσιτελώς η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι δεν ελέγχονται κατά τα ανωτέρω οι αντοχές του υλικού σε εφελκυσμό κατά το τελευταίο αυτό πρότυπο, αφού ουδεμία ελάχιστη σχετική απαίτηση όρισε η διακήρυξη και ενώ εξάλλου, κατά τα ανωτέρω, κατά το τελευταίο αυτό πρότυπο ελέγχονται πλήθος παραμέτρων αντοχής του υλικού και δη του όλου συστήματος σε φθορά, παραμόρφωση, τριβή και χρήση, χωρίς ουδόλως να δικαιολογείται η περαιτέρω αυτοτελής ανάγκη ειδικώς, μεταξύ πλήθους παραμέτρων αντοχής, για τον εφελκυσμό ίνας, σε βαθμό που να δικαιολογείται και η απαίτηση δεύτερου σωρευτικού προτύπου για το ίδιο αντικείμενο των επιδόσεων του τάπητα και των τεχνικών χαρακτηριστικών του. Σε κάθε περίπτωση, όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι εκ του τελευταίου αυτού ελέγχου, FIFA LAB TEST, δηλώνεται, αλλά δεν ελέγχεται εργαστηριακά η γραμμική πυκνότητα της ίνας, σε κάθε περίπτωση τα ανωτέρω, αφενός προβάλλονται άνευ εννόμου συμφέροντος της παρεμβαίνουσας, αφού

Αριθμός Απόφασης :793/2020

δεν συνιστά αρμοδιότητα του ενδιαφερόμενου προς συμμετοχή να δικαιολογεί ο ίδιος τις προδιαγραφές της διακήρυξης ούτε παραδεκτώς προβάλλονται εκ του ιδίου ισχυρισμοί κατατείνοντες στη δικαιολόγηση αυτών σε σχέση με τους σκοπούς και τις ανάγκες του συμβατικού αντικειμένου, αλλά πρωτίστως αλυσιτελώς, διότι εν προκειμένω, το προβαλλόμενο εκ του προσφεύγοντος ζήτημα δεν ανάγεται απλώς ούτε εξαντλείται αποκλειστικά στο αν ειδικώς το FIFA LAB TEST καλύπτει το EN 15330-1, αλλά επιπλέον και στο ότι δεν είναι δυνατόν να αποδειχθούν οι προδιαγραφές με κανένα άλλο τρόπο, εκτός του συγκεκριμένου και μόνο ελέγχου EN 15330-1, αφού κατά παράβαση των αρ. 54 παρ. 3 και 56 Ν. 4412/2016 δεν επιτρέπεται κανενός είδους ισοδύναμο αποδεικτικό μέσο. Άρα, η απαίτηση για πιστοποιητικού ελέγχου αποκλειστικά και ειδικά δια EN 15330-1 και ειδικότερα άνευ αποδοχής ισοδυνάμου και ασχέτως αν επικαλύπτεται ή όχι από το FIFA LAB TEST REPORT είναι ακυρωτέα και τούτο επειδή ούτως ή άλλως δεν προβλέπεται δυνατότητα υποβολής οιοδήποτε εν γένει ισοδυνάμου προτύπου ή εναλλακτικού αποδεικτικού μέσου, κατ'άρ. 54 παρ. 3 και 56 Ν. 4412/2016, όσον αφορά την απαίτηση για EN 15330-1, ανεξαρτήτως αν το FIFA LAB TEST είναι ή όχι τέτοιο ισοδύναμο, ζήτημα που ανάγεται σε ουσιαστικό έλεγχο υποβληθεισών προσφορών ανά περίπτωση διαδικασίας και δεν συντρέχει λόγος εκ των προτέρων εξέτασης του σε περίπτωση διαδικασίας, όπου εξαρχής δεν προβλέπονται ισοδύναμα ούτως ή άλλως και άρα, αποκλείεται κάθε άλλος έλεγχος. Συνεπώς, κατ' αποδοχή του συνόλου των ανωτέρω ισχυρισμών είναι ακυρωτέες όλες οι απαιτήσεις της διακήρυξης και των τευχών της, περί προτύπων και προδιαγραφών EN 15330-1, NF P-90 112, EN 13139 για την άμμο, του συνόλου των ζητούμενων πιστοποιήσεων του προμηθευτή άμμου και DIN 53387 W.O.M. Test σε έλεγχο 5.000 ωρών.

8. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω και δη, κατ' αποδοχή του συνόλου των τεσσάρων λόγων της κατά τα ανωτέρω και για καθένα εκ των επιμέρους ανωτέρω ανά λόγο αποδεκτών ισχυρισμών, πρέπει να γίνει δεκτή η Προδικαστική Προσφυγή. Να ακυρωθεί η προσβαλλομένη διακήρυξη στο σύνολο της. Και τούτο διότι εν όψει και των αρχών της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και της διαφάνειας των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων

Αριθμός Απόφασης :793/2020

δημόσιας προμήθειας, σε περίπτωση ακύρωσης μίας ή περισσότερων διατάξεων της διακήρυξης που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις, εκτός των άλλων και παραδεκτού των προσφορών, όπως συμβαίνει με το σύνολο των ως άνω λόγων της προσφυγής, πρέπει να ακυρωθεί η διακήρυξη στο σύνολό της (ΣΤΕ 1135/2010, ΕΑ 1089/2009, ΣΤΕ 7μ 2951-52/2004, ΔΕΕ, C-448/2001, ENV AG κ.λπ., Συλλ. 2003, σελ. Ι-14527, σκ. 92- 95).

9. Επειδή, ύστερα από την αμέσως προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί στον προσφεύγοντα το παράβολο με αρ. .... και ποσού 3.516,13 ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει τη με αρ. πρωτ. .... διακήρυξη ανάθεσης δημόσιας σύμβασης έργου για την «.....», στο σύνολο της.

Ορίζει την επιστροφή στον προσφεύγοντα του παραβόλου με αρ. .... και ποσού 3.516,13 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 30-6-2020 και εκδόθηκε στις 13-7-2020 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΧΑΤΖΗΛΙΑΣ ΗΛΙΑΣ